

Makša ar peesuhstichānu
par pašti:

par gadu 1 rub. 60 sap.
" pufgadu 85 "

Makša bei peesuhstichā-
nas Rihgā:

par gadu 1 rub. — sap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehneschi 30 "

Mahj. w. teel isdohts fest-
beenahm no p. 10 fahstohi.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpašchneeks un apgahdataijs.

Mahjas weefis isnaht ween reis pa nedetu.

Makša
par fludināschānu:

par weenas fleijas smaltu
rakstu (Betti)-rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eetem, makša 10 sap.

Medatziņa un ekspedizija
Rihgā,

Ernst Plates bilšču- un
grahmatu- drukatavā pee
Pestera bafnizās.

N° 3.

Sestdeenā 15. Janwari.

1877.

Rahditājs.

Jaunatāhs sīnās. Telegrafa sīnās.
Gefschemes sīnās. No Rihgās: pahr Widsjemes muišchneeku taimes-
wehleschānu. No Pesturburgas: pahr Keisariškas augštibas leelstīta Nikolai
Nikolajewiſchā wefelibu. No Teherpatas: pahr Igannu Alef. -stohlu. No
Walfas: pahr tureenās turgus eerikti. No Kulbigas: pahr jaumbuhwejamu
flaktruhst. No Preefules: pahr jaunū pastes-stanziju. No Plestawas: tu-
reenās spreedumi. No Sohmu semes: likumu krahjuums. No Ufas: schuh-
poſchānu pamafināschāna. Ahrsemes sīnās. No Berlīnes: leelstīts
Wladimirs apmellejis Bismartu. No Sweedrijas: Franziņas pafauls-
iſſahde. No Konstantinopelē: pahr Turzijas leelo walſis-pabohmes ſapulzi.
No Turzijas pawalſchēm: Turku warmahziba. No Afriķas: nemeeri. No
Smirnaas: dumpis. No Afriķas: nemeeri. Webrgu medifchāna u. Sīhti
noſitumi. Sīna pahr uſſautkeem. Laſtija wehleschāna. Korahbiſchāna.
Peelikuma: Kaupitaji. Grandi un ſeedi.

Jaunatāhs sīnās.

No Pariſhes. Generalis Iſchernajews, kas uſ Prah-
gas pilſehtu bija aisbrauzis, bet no waldbibas pufes tika iſ-
raidihis, aisdewahs uſ Dresdeni, kur laiku uſturejees, aisbrau-
za uſ Pariſi, kur winſch wehl ſchim brihſcham uſturahs.
Slahwu komiteja winam dahwinajuſe gohda-ſohbenu. Kā
lahda Frantschu awiſe ſīno, tad Iſchernajews efoht teizis, ka
winſch pehz pameera beigſchānāhs dohſchotees uſ Serbiju, lai
tureenas kara ſpehla wadiſchānu waretu uſnemt. Waj ſchi
ſīna pateefa, to ihſti newar ſīnaht.

No Austrijas. Austrijas waldbiai nemas naw pa prah-
tam, ka Ungaru ſtudenti, Kerim-Paſcham gohda-ſohbeni wes-
dami, tahdu trohſtni Konstantinopelē ſazehluſchi, prohti wini
no Turkeem tika ar leelu gohdu un gawileſchānu ſanemti.
Austrijas waldbiai wifuleelakas ruhpes deht Turzijas leetas
raduſchāhs: Ungari turahs uſ Turku puſi, Slahwi atkal iſ-
rahda, kā prohtams, naidigu prahtu pret Turkeem, turedamees
uſ zilts-un tijibas-brahtu (Serbu, Montenegreeſchu, Herze-
gowineeſchu u. t. pr.) puſi.

No Italijas. Italijā griboht tahdu likumu eezelt, pehz
kura garidsneeki, kas ſawa amata darifchānā ſawas waras
rohbeschas pahrlahpuſchi, no laizigas waldbibas jaſauz pee
atbildeschānas. Ja nu ſchis likums tiktu peenemts un par
walſis likumu eezelts, tad ſtarp Italijas un pahwesta waldbi-
bahm drihs iſzeltohs ſadurſchānāhs, turklaht wehl Italijas leh-
nixam pehz mineta likuma buhtu ari pahwests pee atbildescha-
nas jaſauz, kad tas ſawas waras rohbeschas buhtu pahrlahpis.
Tahds likums it nemas nebuhtu tauns, kā par peemehru
Wahzijas jaunee baſnizās likumi ultramontanus it brangi
ſatura.

No Serbijas. Kreewijas ſawwalneeki, kas wehl Serbijā

atradahs, dabujuſchi pawehli, lai uſ Kreewiju nahloht atpakaſ.
Kā daschas awiſes iſdirduſchas, tad Turzija nodohmajufe ar
Serbiju noſlehgt meeru. Schahdas walodas naw beſ pamata,
jo kad Turzija uſ leelatu karu dohma, tad ſīnams wina rau-
dſihs ar Serbiju un Montenegro meeru nolihgt.

No Turzijas. Kā ta ahrsemes awiſe „Polit. Corr.“ ſīno,
tad Turzija uſzihtigi ween iſchkojahs uſ karu, leelafus kara-
pulkus pee Donawas un Bulgarijā noſtahdidama un tohs ar
waijadſigahm kara-leetahm un pahrtiku apgahdadama. Daschi
kara-pulki efoht labā ſahrtibā un brangi eemunſturetē, tikai
ar leelgabaleem ſtahwoht plahni, jo efoht maſ. Wiſus kara-
pulkus, kas Bulgarijā ſtahwoht, kohpā ſaſklaitohht, ſnecdsotees
lihds 146,000 wihrū. Tā ari teekoht Bulgarijā jaſtahditi
militſchi jeb tautas-gwardi, ka wini paſchi ſewi noſauzāhs.
Schē klahht ari peeleekam to ſīnu, ka Turki uſ lordu Salis-
buri turoht naidigu prahtu, to ſawās johku-awiſes wifadi apſmee-
dami un kehſdami. Tā par peemehru wini Salisbury no-
bildejuſchi, ka winſch kohkles ſpehlejoht un Bulgarus danzi-
najoht. Turki winu eerauga tagad par tahdu paſchu Turzijas
eenaidneeku, par kahdu wini tura generali Ignatjewu. Tē
nu Anglija war preezatees par to pateizibu, ko wina no ſa-
weem mihteem Turzineem eemantojuſe.

Telegrafa sīnās.

No Pesturburgas, tai 12. Janwari: Kā no Konstantino-
peles teel ſīnohts, tad generalis Ignatjewus newarejis wehtras
deht, kas uſ Melno-juhru plohsahs, aijzetoht. Lords Sa-
lisburi ir aijzelojis, Werters un Zichi aijzelo ſchodeen. —

Tai konferenzes-ſehdeschānā pagahjuſchā pirmdeenā Turku
weetneeki iſſazija tohs ſīnohts breeſmu-darbus Bulgarijā par
nepateefeem.

No Pesturburgas, tai 13. Janwari: „Waldbibas wehſtn.“ ſīno,
ka Keisariſka Augſtiba Leelstīts Nikolai Nikolajewiſchs efoht
wakardeenu ihſti meerigi pawadijis. Drudſis efoht pawifam
atſahjees.

No Ragusa, tai 12. Janwari: Boſnija ſahlahs atkal
nemeeri. Wafar notika aſinaina ſadurſchānāhs pee Walupas.
Abās pufes tika dauſ noſauti un eewainoti.

No Belgrades, tai 12. Janwari: Scheenas waldbibas
apriakōs teel galwohts, ka Serbija no Kreewijas ne-atschir-
ſchotees, un ka winai, prohti Kreewijai, aij muguras ar Tur-
ziju meeru nelihgſchoht.

Ceſſchjemes ſinas.

No Miſſgas. Kā „Widſemes gubernijas awiſe“ ſino, tad Widſemes muſſchneeki Widſemes gubernatoru kuhjuſchi, lai wiau uſtizigi padewigahs juſchanaſ un laimes-wehleſchanaſ uſ jaunu gadu iſſakoht muhſu augſtam kungam un Keiſaram. Muhſu augſtais Keiſars Wiſuauſtati pawehlejis, lai Widſemes muſſchneekem par wiau uſtizigi-padewigahm laimes-wehleſchanaſm iſſakoht pateizibu.

No Pehterburgas. Muhſu augſta Keiſara brahlis, deenwidus armijas wiſſkomandeeris, Nikolai Nikolajewiſch, jaw kahdu laiku gruhiti faſlimis. Tagad laſam pahr augſta ſſimneeka atweſeſoſchanoſs „Waldibas wehſimeſi“ ſchahdu ſinu no 11ta Janwara: Rakſti meerigi gulejis Keiſariſka Augſtiba leelſiſtis Nikolai Nikolajewiſch, juhtahs ſſiprinahts. Gaſu ſawahſchanaſh ir maſinajuſehs. Biemo reiſu radahs gribeſchana ko ehſt. Leelſiſtis no drudſcha ir atſwabinahs.

No Tehpataſ. Igaunu Alekſandera-ſkohlſas preeſſchneekſ mahzitajs S. Kurta kungs, ir eeliziſ rakſtu „Gaki Poſtimees“, kura wiſſch wiſai brihw iſſaka ſawas dohmahs pahr to, tadeht ar naudas wahſſchanaſ preeſſch ſkohlſas tiſ lehni eihoht uſ preeſſchu. Weidſamohs peezohs gadohs no Igauneem brangas dahwanas ſanahſuſchahs, bet wajagohht dandſ wairak dariht, ja griboht, ka lai ſkohlſa paſtahwoht. Leelaka nopeetnaka ſtrahdaſchana eſoht lohti wajadſiga, ihpaſchi jaw ari tadeht, ka muhſu ſemes jo eewehrojamee Wahjeefchi eſoht ſkohlſai jo ſihwi pretineeki. Wini to eenihdoht iſ ſirds dibena, un ruhpejotees ar zihhibu, ka palihdſiba maſinatohs. Wiſa ſchihſ ſkohlſas leeta jaw ſen buhtu iſnihzinata, ja ta neſtahwetu apalſch augſta Keiſara atlaſſchanaſ. Jauns pretineekſ Alekſandera-ſkohlſai eſoht radees zaur „Miſtrahwa puhapawehleht“ (kriſtigu ſwahledeenas lapu), kaſ laudim dohdoht padohmu lai nepeedalotees pee ſchihſ, Igaunu brihwlaiſchanaſi par peemianu dibinajamaſ ſkohlſas, un ſauzoht to par „Wahbeles tohrena buhwi.“ Schahda minetas awiſes iſtweſſchanaſh iſleekotees jo dihwainaka, kad apdohmajohht, ka wina tatſchu dahwanas laſoht preeſſch ziteem labdarigeem mehrkeem, kuras ſuhtoht pat uſ tahtahm ſenehm un ari zitadi gahdajohht par kriſtigahs mihleſtibahs kohpſchanaſ.

No Walkas. Gau pilſſehta muhſu miſta tehwiſa neſtahda, tahda eerikte ne-atradijees uſ nedehaſ tirgu, ka mums Walka. Pee mums, kad wehl naw pulſtens 11 preeſſch puſdeenas, nedrihſt nekahds attahſtati no Walkas diſhwodams neko pirktees. Un kaſ to leedſ? Paſtatees ween mihtahs laſitajs, kad kahdu reiſi eſt nedehaſ-tirgu Walka, tad redſeſi, ka uſ weenu ſtadu pee tirgus platſcha ir ſlaga uſſikta, ar Walkas rahtes ſehgelt. Kumeht ta wehl augſcha, naw neweenam, ka jaw teizu, attahſtati diſhwodanam brihw ko nopiekt. Ka lai taſ nenoteek, to uſwatte tirgus ſargſ, bet ihpaſchi pilſſehtneeki paſchi. Ka taſ pahrdewejeem par ſkahlſi, to newarehs neweens leegtees. Jo nabaga pahrdewejeem, lai laihſ kahds, ja negrib pahrdohht par ſmeekla naudu, zeriba jagaida lihds pulſten 11 waj tad kahds no tahdeem, kam wehl nebij brihw pirkt, nopiekt ſcha prezi. Ari tahds attahſneekſ newar iſ reiſahs gaidiht lihds pulſt. 11, jo wiſſch neſina waj pilſſehtneekem pahri palihſ, wiſſch kuhko kahdu pilſſehtneeku un kahdu beeſchi atrohd, kaſ par kahdu budeli bairiſch preeſſcha wina to prezi nopehrt. Kad pee-

nahſ, tad preze teel nouemta un pahrdohhta, nauda preeſſch nabageem iſdalita. Buhtu gauſcham wajadſiga leeta, kad pilſſehtaſ walde atzeltu ſchahdu eerikti, kaſ ar brihwibu neſa-eetahs. Gaſam gan diſrejuſchi, lai gan maſ, ka kahdu prezi tirgu nedrihſt pahrdohht, bet taſ ne to, ka naw brihw pirkt. Kad tahda pilſſehtina, kura tirgu katram brihw pirkt, bada neweens nemirtu, tad ari zerams, ka no Walkas eedſchwotajeem neweens bada nemirtu, ja buhtu katram brihw pirkt. Ar to lectu ir tapat, kad pilſſehta nozehla to brihwibu meiſtereem ween ſtrahdaht, tad ari daſchi meiſteri dohmaja, ka buhſchoht jamirſt tadeht ween, ka katram atlauts pilſſehta ſtrahdaht, bet tagad ta leeta pawiſam ohtrada. Katram brihw ſtrahdaht un tomeht neweens meiſters badu naw miris, kaſ ari grib ſtrahdaht. Tapat ari buhtu, kad katram buhtu brihw pirkt uſ Walkas nedehaſ tirgu un tomeht neweens Walkas eedſchwotajſ nemirtu wiſ badu, kad tiſ nauda ween ko pirkt, jo beſ naudas jaw lauzineekſ nekad nedohs. Zeru, ka pilſſehtaſ ſcho kahdu eerikti atzels, kura atzehoſchana, ka dohmaju, nelam par ſkahlſi nebuhs. Medna Kahrlis.

No Kuldigas. Ka tureenahs awiſe „Gold. Aug.“ ſino, tad tureenahs pilſſehtaſ preeſſchneeki pehſ ilgalahs pahſſpreeſchanaſ taſ dohmahs weenjuſchees, ka preeſſch Kuldigas buhwejamſ jauns ſtaktuhſis. Preeſſchlikumu preeſſch apſtiprinaſchanaſ eefneegti. Ta preeſſch jaunbuhwejama ſtaktuhſcha iſredſeta weeta eſoht preeſſch tam lohti deriga un Kulbidſneeki par ſchahdu ſwarigu lectu newarohht ſawai pilſſehtaſ preeſſchneezibai deefgan pateiktees.

No Preeſſeſ. Preeſſeſ, Grohhinas apriatki, blaſus Lee-pajahs-Woſchalkas diſſeſjeſta ſtanzijai, no 1ma Janwara ſahloht wal diba ir eetaiſijuje trohna paſta-ſtanziju, kur wiſadus rakſtu ſuhlijumſ peenem un iſdohd.

No Pleſtawas. Tureenahs gubernijas ſemſtewa, ka „Hov. sp.“ ſino, ir ſawa ahrkahrtiga ſehdeſchana no 4ta Janwara noſpreeduſe, ja notiktu, ka Pleſtawas gubernija tiktu zelta uſ kara-kahjahm, ta tahda buhſchana preeſſch nodohſchanaſm norakſtiht ihpaſchu ſumu no 40,000 rublu; beſ tam wehl ſohlijuſehs preeſſch 30,000 wihru kohrtelus apgahdaht, 12,000 brauzeju ſtelleht, ka ari 3000 ſtrahdneeku preeſſch zetu ſataiſchanaſ ſawahht un teem 50 kap. deenahs-algahs katram maſſahht, ja taſ iſtrahditohs par wajadſigu.

No Sohmu ſemes. Ka tureenahs awiſe („Helsingj. Dagbl.“) ſino, tad Hellingſorſa nupat iſnahzis jauns Sohmu walſſelikumu krahjumſ. Behſ ſchahdu likumu krahjuma jaw ſen biuſe leela wajadſiba.

No Uſas. Tureenahs pilſſehtaſ wal diba ar ſtingru rohku kehrufeſh pee ta teizama darba, lai ſehuhpoſchana maſinatohs, prohti wina noſpreeduſe, ka no teem 300 wihnuſcheem jehſchenkeem, kaſ lihds ſchim Uſas pilſſehta airadahs, tikai 3 wihnuſchi ja-aktahj un zaur lohſeſchanaſ iſſchirt, kam atlauntais wihnuſis peekritihſ. Diwi wihnuſchi nahſs tikai pee iſlohſeſchanaſ, jo treſchahs wihnuſis atrohnahs wihnuſchneekam paſcham peederiga nomā. War gan dohmaht, kahda kurneſchana ſtary wihnuſchneekem iſzehlahs pahr kahdu pilſſehtaſ padohmes ſpreedumu, bet ta ſawa ſpreedumā nelikahs grohſitees. Daſchi wihnuſchneeki nu nodohmajuſchi ſew eetaiſiht weefnizahs, bet par weefnizu jamalſa 300 rublu nodohſchanaſ, kaſ pilſſehtai nahſ par labu. Zil teizamaſ ſchahds noſpreedumſ, taſ weegli prohtamaſ.

Ahrfemes sinas.

No Berlines. Tai 12tä Janvari no Berlines atnahkufchas schahdas telegrafa sinas: Ceelfsteßs Bladimirs apmeklejis firstu Bismarku. — Maidiga istureschanahs starv Franfchu un Wahju awisehm leelahs buht aplufuse. — Lords Salisbury teel Berlinē gaidihts. — Ceelwalfstju weetneeki leelas wehtas deht, newarejufchi no Konstantinopeles aibraukt. — Anglu kara-lugi abraukufchi us Uehni.

No Sweedrijas. Sweedrija nospreeduse, pee pafaules istahdes Franzija dalibu nenemt. To paschu dsird ari no Dahnijas. Franzuschem attal japulojabs.

No Konstantinopeles. Ighajufcha nedela konferenze bija Turzijas waldbai eefneegufe sawus nepahrgrohsamohs preelshlikumus un Turzijas weetneeki bija terminu preelsh atbildes isluhgufchees lihds festsdenai, lai waretu leelo walstis padohmes fapulzi notureht, kura tad pahrspreedischoht, lahdu atbildi Turzija lai dohdoht leelwalfstju. Us scho fapulzi bija fanahkufchi lahdi 200 lohjektu, kuru starpa atradahs bijufchee leelweishri, ministri, generati, paschas, ulemas, Greeku, Armeenefchu, Bulgaru un katotu patriarki (garidsteezibas galwas) un juhdu wirsrabineris. Trihs stundas sawa starpa spreedufchi, tais dohmās weenohs, ka is konferenzes eefneegteem preelshlikumeem diwi punktēs ja-atmet (prohti tahs swarigalahs punktēs starp Giropas prafijumeem: gubernatoru eegelschana pawalstēs un pahrluhku-komifijas fastahdischana). Turzijas waldbas wirsreferendars lafija preelshā garaku rakstu, kura bija istahstihis un ar dascheem raksteem apleezinahs, ka Turzijas waldbiba no Herzegowineefchu dumpja fahkoht lihds konferenzes fastahdischanahs weenumehr puhlejufehs meeru nodibinahs un ka konferenzes prafijumi ne-efohht saweenohjami ar Turzijas tautas gohdu. Us tam nu nehmahs Midhats-Pascha garakā runā isflaidroht tahs no fapulzes pahrspreestahs leetas. Winesch taisnā gara isflaidroja Giropas prafijumus un to, zif tahku Turzijas waldbiba scheem prafijumeem peelihdsinajufehs, pee tam ar leelu swaru norahdidamās, ja Turzijas waldbiba Giropas prafijumus nepeenemfchoht, ka tad ahrsemju wehstneeki un weetneeki Konstantinopeli atstahfchoht. (Wehstneeku jeb fuhtru aibraukfchana nofthme, ka starp tahm waldbahm draudfiba beigta); norahdija us tahm breesmahm, lahdas Turzija, bes drauga buhdama, nahktu zaur iszeldamohs kazu, tad isflaidroja, ka no Austruhas newarohht wehl fklaidri sinahs, waj wina ari nefazetotees pret Turziju, jo Austruhoi efohht dandf Slahwu pawalstneeku, un tad beidschoht pahrspreeda tohs leelohs gruhstumus un naudas upurus, kas Turzijai buhtu ja-isgeefch un japahrspehji, ja karsch iszeltohs. Tā Midhats-Pascha runaja un wina wahrdi bija prahthigi un wina padohms lahs, tad tomehr winesch ar sawu runu neko us fapulzi ne-efpehja, bet wehl wairak us pretoschanohs to negribohht bija pahrlubinajis. Bijufchais leelweishris fajija, ka konferenzes preelshlikumu peenemfchana buhtu Turzijas laps. Tahdas paschas dohmās, ka preelshlikumi atmetami, isfajija Sawas-Pascha, Mahmuds-Pascha, katotu Armineefchu bislaps, bet ihpafchi juhdu rabineru preelshneeks, kas fajija, ka schihdi mantu un afinis, wifu preelsh Turzijas nodohfchoht. No wifahm pufehm atflaneja urah-faulfchana; Turki fihdi aigrabhth raudaja preela-afaras; Midhats isturejabs meerigi. Sapulze nospreeda, ka konferenzes preelshlikumi

nepeenemami, jo tee ne-efohht saweenohjami ar Turzijas pawalshwibu un gohdu. Beidschoht tika protokole usnemta, us kuru wifu sawu sehgehi usspeeda. Sesideenu (tas ir, pagahjufcho sesideenu) tika leelwalfstju atbilde dohta, ka bes augscham minetahm diwi punktēm Turzijas waldbiba pahrs tahm zitahm preelshlikumu punktēm apspreefchanā ar konferenzi eelaidifchoht. Turzijas waldbiba fastahdoht jaunus preelshlikumus. Ta nupat pawneegta sina ir tai 6tä Janvari no Konstantinopeles atlaista un schai sinai par turpinafchanu peelishkan lahdas telegrafa sinas no 9ta un 10ta Janwara. No Welterburgas tai 9tä Janvari. Wakareja konferenzes sehdeschanā lahds is Giropas weetneekem apleezinaja Giropas weenprahthibu pret Turzijas prethigu istureschanohs un fajija, ka Turzija buhsfchoht ja-atbild par latru usbrulkfchanu us Serbiju un Montenegro, par latru pahrestibu un waras-darbu pret kristigeem Bosnija, Herzegowina un Bulgarija, ka ari Epiruja Tesalija un Kreta buhsfchoht ja-atbild. Winesch ari isflaidroja, ka Turzija zaur sawu stuhrgalwibu, ar kuru wina leelwalfstju weenprahthigo wehleschanohs atstumjoht, ir pate apgahfufe tohs nolihgumus, kas winas pastahweschanu, winas pastahwibu un winas peedalifchanohs Giropas walfstju starpa buhtu apdrohfschinajufchi. Behz tam konferenze tika flehgta. — Tah-taki teel sinohs (telegrama no Hamburgas), ka Sawsets-Pascha tai paschā deenā konferenze fajijis, ka Turzijas waldbiba tahs diwi punktēs (kuras jaw augscham peeminejam) newarohht peenemt un sultans, kad walstis padohmes spreedums winam schini leeta tizis preelshā lihds, efohht tahdas paschās dohmās un eeraugohht mineto diwi punktu nepeenemfchanu par Turzijas gohda istureschanu. Kad Sawsets-Pascha to bija isfajijis, tad lords Salisbury teiza, ka konferenze efohht flehgta. Generalis Ignatjew norahdija us tam, ka par pametea pahrsfahpchanu Turzijai buhsfchoht ja-atbild un ka krestigeetifchoht attal kauti, tad to atfihfchoht par kara fahlfchannu. Tai 9tä Janvari tika no wifseem konferenzes lohjektēm paralkfita beidsama (konferenzes) protokole. Sultans teizees flims, tā tad Giropas weetneeki bes atwahdischanahs no sultana aibrauks. Birndeenu un ohtrdeenu wini aibraukfchoht. — Ka is nupat pawneegtahm sinahm redsams, tad konferenze sawas sehdeschanas beigufe un Turzija Giropas meera preelshlikumus atmetufe, tā ka karsch war latru brithdi iszeltees. Turymalas sinas dohs numis atbildi, tamehr jagaida.

No Turzijas pawalstehm. Beidsama laikā no Turzijas sinohht wifu wairak bija ja-eewehro konferenzes spreedumi un preelshlikumi un Turzijas istureschanahs pret teem: peenehma Turzija konferenzes preelshlikumus, tad bija meers Turzijai, wifai Giropai; nepeenehma Turzija tohs, tad bija karsch gaidams ar Turziju, karsch draudja iszeltees, kas ari zitas Giropas leelwalfstis wareja aiskert. Ighajufcha nedela no Konstantinopeles atnahkufchahs sinas wehl gala-spreedumu nepafneedsa, jo konferenze gan sawus nepahrgrohsamohs preelshlikumus Turzijai eefneegufe, bet Turzija sawu atbildi gribejufe doht sesideenu. Bet pahrs scho leetu runahm turymak, tagad nemfim sawā eewehroschanā Turzijas jaunohs waldischanas likumis. Jaw daschreis ihfuma peeminejam, ka mineteē jaunee waldischanas likumi tilai gudra rihfoschanahs un islikfchanahs no Turzijas pufes, lai waretu labati pretotees preelsh konferenzes preelshlikumeem un prafijumeem un ka no schem likumeem, zif brithwprahthigi un teizami ari wini us pahhra israhdahs, tomehr Turzijas kristigeem pawalst-

neekeem mas ta labuma atlehlfees un ja Turzija no Ciropas leelwalstim neteel peefpeesta sawus apfohlijumus ispidiht, tad wina pate no sawa prahta sawu wahedu ne-ispidihs, lai gan uspuhsdamahs un leelidamahs faka, ka wina no laba prahta wairak preefsch saweem pawalstneekeem (ihpafchi us fristigeem sihmejotees) isdarijchoht, nefa Ciropa no winaas pagehroht un tatschu pretojabs peenemt konferenzenes mehrenohs prafijumus, zaur tam pate sawus wahedus apehsdama un sawu leelichanohs par meleem apsihmedama. Schai wis-pahrigai sinai par peerahdischannu pafneegsim sikhlatas sinas is Turzijas pawalstehm, lai lastaji pafchi waretu spreest, zif mas jaunee waldischannas likumi fristigohs pafarga no Turku pahrestibas un warmahzibas. Sahfam ar pawalsti Makedoniju, pahr kuru sinas atnahkufchas no Saloniki. Jauno likumu pasludinaschana, kas Konstantinopelē tika ar leelu preeku un gawilefchannu apfweizimata, palika Saloniki pilsehtā gandrihs bes kahdas eewehroschannas, tikai krohna-ehlas, kā prohtams, bija ar ugunim apgaismotas. Naw ari nelahds brhnumš, ka laudis scho pasludinaschannu tikai eeranga par jaunū waldivas kumedinu, kur deesin kas wisš neteel apfohlihts un tatschu nefas neteel isdarihts, jo Turzijas apfohliichannas deesgan sinamas; turklaht ari tahs pahrestibas un tee waras-darbi, kas neween Saloniki pilsehtā, bet wisā tureenās pawalsti katru deenu no Turkeem teel nodariti, flaidri rahda, kahda tairniba un apfargafchana fristigeem no Turzijas waldivas gaidama un tā tad kauschu ihgunums un ne-ustiziba newar masinatees. Tā par peemehru Naufas (Myastas) pilsehtā teel fristigeem wianu manta atnenta no pilsehtas pahrwaldibas preefsch kaut kahda wispahriga mehrka, lai laupifchana zif nezif iskatitohs pehz likumu darijchannas. Gan fristigeem ir no sultana apsiprinatas teesibas, ka neweens wianu mantu un ihpafchumu nedrihtsi aiskart, bet tas wineem nelo nelihds, Turku augstmani tatschu dara, ko grih. Nu waj tad jabrihnahs, ka laudis nelo no jounu likumu pasludinaschannas netura? Kahda nedrohshiba fristigeem ir us semehm, to dauds atgadijumi peerahda, no kuaem kahdus scho pastahstisim. Preefsch kahdahm trihs nedelahm atrada us zetu nolautu nabaga fristigu suhmani is Gridoloras zeema. Teefas ne auhs nepazehla un ne dohmaht nedohmaja sjeplawahm pehdas dsiht. 3 deenas preefsch seemas swehtkeem gahja kahds semneeks us mahjahm, us sawu zeemu Aijwatu. Us zetu wianu fateel diwi Turki un prafa, waj tas sirgehsehs (Maulesel), kuru wisfch jahjoht, wianam peederohht. Kad semneeks atbildeja, ka tas sirgehsehs wina esohht, tad Turki sawas pistoles us wianu isfchahwa un aishahja. Melaimigais, breesmigi fahchauts, til ko spehja us mahjahm pahrwilttees, kur wisfch no feew' un behrnineem apraudahs, drihs sawu garu ar leelahm fahpehm islaida. Teefas gan scho notikumumu dabuja sinahht, bet ar tahbeem ikdeenifcheem atgadijumeem apradufchas, nefa nedara un tā tad minete diwi Turku sjeplawas, kas bes kahda eemešla, tihri is pahrgalwibas, maises pelnitaju feewai un behrnineem nolahwa, staiga drohshchi aplahrt bes kahda fohda. Wehl dauds schahdus notikumus waretum no tureenās apgabala pastahstihht; bet peeteel jaw ar teem diwi pastahstiteem, kas flaidri peerahda Turku warmahzibu un fristigo kauschu nedrohshibu. Turku waldiva pate wehl scho nebuchchannu atbalsta, prohti wina atkahnuse Turkeem kara-eerohtschus walkaht, bet fristigeem aisleeguse kaut kahdu cerohzi pee feewis nefahht un tā tad prohtams, ka Turki war kaut fristigohs

pehz firdspatifikchannas, turklaht wehl, ka teefas wianus tam deht pee atbildefchannas nefauz.

— Tahdas pafchas behdigas sinas nahht no zitahm Turzijas pawalstehm, tā par peemehru teel no Janinas pilsehtas sinohs, ka no jauno likumu pasludinaschannas nelahds labums ne-efohht manams, esohht tikai kumediafch, ar ko pafauli grihoht peekrahpt, jo nedrohshiba, likumu ne-eewehroschana un warmahziba tahdas pafchas, kā jaw bijufchas. Ari scho kahdu is teem dauds notikumeem pastahstisim, kas tureenās buchchannu israhda. Varijas pilsehtas tuwumā tika no Turku wasankeem islaupihst kahds bagats lohpu-kuptfchis, wahrdā Kutopolo, kas wisu sawu muhschu tikai ar sawu lohpu andeli nodarbojees un nekad ar politikas leetahm naw eelaidees. Bet ar islaupifchannu ween laupitajeem nepeetika, wian nelaimigo fahsehja un noweda wianu us Larifu pee Turku teefnescha, tur wianu isfajija, ka Kutopolo esohht kahdas nemeerneeku komitejas preefschneeks, kas Cipruzā un Tesalija laudis us dumpi fazeloht, un katrs no Turku laupitajeem sinaja kaut ko flakta no wina pastahstihht. Wianu Kutopolu apfuhdseja, ka wisfch sjeveni is Greekijas kara-eerohtschus eewedoht, wisus zeemus Larifas tuwumā us dumpi usrihdohht, tur kara-rihku krahtuwes eetaifohht un apfmeella runas par sultanu turoht. Turku teefnesis tad nu leel newainigo Greeku lohpu-kuptfchi, Kutopolu, dselshds flehgt un zeetumā mest, kas ne fapni ar politiku naw nodarbojees un wisš, ko Turku laupitaji bija leezinajufchi, bija tikai tihri, beskaunigi meli.

— Kad kahdam muhamedanam eegribahs, kahdu fristigo zilweku pee malas dabuht, tad wisfch no-eet pee Turku teefahm un apmelo newainigo fristigo, ka kas esohht nemeerneeks, kas dumpi pret waldivu zetoht un tā tad par dumpineeku apmelotais fristigais teel bes schehlastibas jeb kahdas ismeklefchannas zeetumā eeflohdsihts. Us tahdu wisfi Turki war, ja tikai grih, katru fristigo pohsta gahsi, jo attaisnotees fristigs zilweks refi eefpehi, jo preefsch tam wianam wajjaga Turku leezineekus. Nu gan weegli prohtams, kahda nemeerā tureenās fristigeem, Greeki no dšimuma, atrohnahs. Wianu ar leelu eewehroschannu flatahs us Greekiu, kas sawus kara-pulkus us karu isrihko. Ja Greekija ar Turziju fahktu karu, tad lehti war notikt, ka wisu Turzijas Greeki fazetahs kahjās. Tā nosaukta Greeku zentral (widus)-komiteja ir sawahkuse 4 milijonu piasteru un scho leelo naudas sumu aifsuhtijuse us Atehni, Greekijas galwas pilsehtu, lai par to nopirktu kara-eerohtschus un leetas.

— Kad nu schahdi waras darbi un pahrestibas fristigeem noTurkeem jazeefch, tad naw nelahds brhnumš, ka wianu, prohti fristigeem, nelahdu preeku un ustizibu nefajuhht pahr jaunee waldischannas likumeem, un tatschu Turku awises pafchi sino pahr teem preeka- un pateizibas-raksteem, kas sultanam deht jaunee likumeem eefneegti no wina pateizigeem pawalstneekeem, tiklab muhamedaneem kā ari fristigeem. Tas nu gan ehromoti isleekahs, ka fristigeem leelu preeku un pateizibu isfaka, kur wineem nelahds labums naw nahjis, nedf ari gaidams. Scho ehromoku leetu isflaidrohs kahda sina no Bulgarijas, prohti no Ruffschukas sino tā: „Muhfu generalgubernatoram, Misaatam-Pafcham, tagad dauds darba ar pateizibas-raksteem, kas sultanam par jaunee likumeem japeefuhhta Tee pateizibas-raksti jaw gatami, tikai parakstu wajjaga un parakstus generalgubernators us tahdu wisfi apgahda jeb sawahk. Muhamedani un fristigeem teel zaur teefas fulaineem usajinati, lai pee generalgubernatora nonahktu un tur nonah-

Lufcheem wineem tad minetee pateizibas raksti japarastā. Kas nu leegfees nerakstīht, jo tas jaw buhtu pretineeks, tomehr daschi Bulgari, duhschu fanemdami, neparakstijufchi wis. Ari muhamedani, bet zitadā sinā, netura labu prahtu us jauneem lifumeem, tapehz ka zaur teem teel kristigeem peefchirtas lihdsīgas teefibas. Kad Ruffchulā tika jaunee waldbibas lifumi paslubinati, tad tureenās Turki dauds waras-darbus pee kristigeem pastrahdajufchi, lai waretu peerahdiht, kā Turki pašchi faka, ka wini kristigohs ne-atsihstoht par tahdeem, kam lihdsīgas teefibas ar wineem, un tā tad Turki pašchi jaunohs lifumus pa kahjahm minufchi. Gan no kristigo pufes subdsibas par waras-darbeem eefneegtas, bet lihds schim tahs naw tikufchas eewehrotas. — Reif no Bulgarijas runadami ari peeminefim, ka us Bulgariju teel wehl arweenu no Konstantinopeles suhtiti jauni kara-pulki un kara-mantas. Sal-dati efoht, zaur zaurim nemoht, deesgan brani gehrhti un kara-wihru ari netruhfstoht, bet wirsneeku truhfstoht. Donawas armijas komandants, Achmets Gjubs-Bascha, efoht to padohmu issazijis, lai is ahrfemehm peenemoht wirsneekus. Turki zeroh, kahda datu wirsneeku no Anglijas dabuht.

No Afrijas. Kā beidsjamā laikā no Kaschgaras teel sinohts, tad teelaki nemeeri Widus-Afrijā gaidami. Rihnas seemetu pawalstēs Dunganeešchi bija fajehlušchees us dumpi un ilgaku laikā breesmigi nemeeri plohtijahs. Jakub-Beijam, wairaf zaur fawu politikas gudribu nefa zaur kara-wadona weiklibu idewahs schinis nemeerneeku pawalstēs few ihpašchu walsti dibināht un Anglija ari steigchus winau par schihs walsts ihsteno waldbineeku affina. Tagad, kur Dunganeešchu dumpis pahrspehts, Rihneefchi fahf fawas pafaudetahs pawalstes atkal uswareht, lai gan lehneem, bet tomehr drohscheem sohfeem us preefchu eedami. Weena no tahm fwarigatahm weetahm, prohti Manas, Rihneefchu rohlās nahfufe, un ja ta sinā israhdahs par pateefu, ka Jakub-Beija wezalais dehlē un wina weiklalais un gudrakais kara-wadonis, Beij-Kulli-Beijs, efoht no Rihneefcheem fawangohs un no wineem nokauts, tad wairs tas laikā nebuhs ilgi gaidams, kur Jakub-Beijam Rihneefchi pee waldbibas trohna kerfees. Tā kā schee nemeeri ne wifai tahlu no Kreewijas rohbeschahm Afrijā, tad ari Kreewijas waldbiba schohs nemeerus bef eewehroschanas ne-atsahs, par wajadfigu usmanibu un drohschibu pee fawahm rohbeschahm gahdadama. Reif no Afrijas runadami, ari kahdas sinās no zitahm walstim pafneegsim. Kreewijas gubernatoram Griwanā, generalmajoram Kostawlewam, peenahfufchas sinās, ka wairaf Tscherkēschu wezakee, kas preefch kahdeem gadeem us Turziju aifgahja, tur us dshwi nomesdamees, tagad fleyeni atnahfufchi atpakal, lai waretu fawus zilts- un tijibas-beedrus pret Kreewiju usmušnaht, ja karšč starp Kreewiju un Turziju iszeltohs. Diwi tahdus Tscherkēschu wadonus pamaniufchi pee Kreewijas-Beršijas rohbeschahm, kur wini kahdas nedelas ufturejufchees un ar Kawkafijas rohbeschneekem farunajufchees; bet baididamees, ka no Beršijas waldbibas neteefoht fakerti, wini preefch pahri nedelahm nosudufchi. Wineem pehdas dshnoht israhdijees, ka wini par muhamedanu preestereem isgchrbuschees, buhschoht us Kawkafiju dewufchees. Kreewijas generalkonsulis Besobrasowš schinis deenas dohscho-tees us Griwanu, no kura tad turymaf sinās gaidamas pahre muhamedanu rihlofchanohs. Schē klahst ari japeemin, ka Beršijas waldbiba tura us Kreewiju drauga prahtu, jo Beršijas schahls zeeti faweem waldbibas wihreem peelohdinajis, lai

stingri us tam lubhojoht, ka muhamedanu preesteri laudis nefatrazinajohst pret Kreewiju, tohs us tijibas-karu usmušnadami. Ari Beršijas walsts wihri pret Kreewijas suhtni Teheranā (Beršijas galwas pilšfehā) israhdoht laipnu un draudfigu prahtu. Pahre pasteš buhschanu, pahre kuru fawā laikā peeminejam, Beršijā runajohst jafaka, ka no 1ma Dezembera isgad. fahloht ir kahrtiga paste eetaifita starp tahm pilšfehahm Teheranu, Komu, Kaschanu, Tschahanu, Dschulsu, Tscheschastu un Schirafu. — Wifā Beršijā stipri lectus lihst un augstee kalni ar dšitu sneegu aplahsti, kas Berseefcheem dohd labas zeribas us augligu gadu. — Beigās wehl japeemin, ka Indijā weetahm bads draud usbrukt laudim. Badu nereti dabuhn Indeešchi pazeest, jo pehz winau tijibas wini tohti jauni prezejahs un tamdeht tohti wairojahs. Ja nu kari un fehr-gas laudis ne-apkaur, tad bads drihs klahst. Angtu waldbibai buhs deesgan ruhpes.

No Smirnas. Kā no tureenās teel sinohts, tad tur bijuse afinaina kaufchanahs starp matroscheem, prohti starp Bahzu un Frantfchu kara-kugu matroscheem. Kaujotees weens Bahzu matroschis dabujis tahdu siteenu par galwu, ka pehz tam fawu dshwibu islaidis. Ta leeta tika no Franzijas konsula ismekleta un wainigais tika peenahltis. Tahlak ismeklejoht israhdijahs, ka Frantfchu matroschi bija dumpi fahlfufchi un Bahzu matroschi tikai atgainajufchees.

No Afrikas. Afrikas seemetōs un deenwidōs fahlahs zeltees nemeeri, zaur ko gan leeli kari ne-isjelfees, tomehr afinis jaw pluhdihš. Sahlim no seemeteem. Egiptes lehninam bija isgahjufchu gadu ar Abefinijas lehninu Jahni karšč, kas ar to beidsahs, ka Egiptes kara-pulki tika fakauti. Gefahfumā Egiptei weizahs, tā ka jaw dohmaja, ka Egipte Abefiniju uswarefchoht, bet tā jaw minejam, tad Egiptes kara-pulki tika fakauti un pehz tam meers palika. Tagad Abefinijas lehnināsch usfahzis nemeeru, ar faweem kara-pulkeem Egiptes rohbeschās eelaufdamees un tur pohštidsams un laupidams. Egipte nu fataifahs us karu pret meera trauzetaju Abefiniju un zere, ka winai isdohfchootees uswareht, jo wina few eeguhwufe kara-beedri, prohti, lehninu Menileku, kas nešen wehl bija Abefinijas pawalstineeks, bet tagad no Abefinijas atfwabinajees un pats fawu walsti dibinajis, kad starp deenwidus un rihta pusi no Abefinijas atrohnahs. Tif dauds par gaidameem nemeereem Afrikas seemetōs; tagad kahdu wahrdu pahre deenwideem. Afrikas deenwidus galā ir Anglijai pawalstes, kuru kaimināsch ir Sulu zilts wezalais, Zetkwajs. Starp scho un Anglijas pawalstehm radees stribdinsch rohbeschu dehl. Tureenās Anglijas pawalstu pahrwaldneeks, Schepstens, aifsuhtijis Zetkwajam rakstu, gribedams ar to meerā isliht, bet tas rakstu nelahitu atfuhtijis atpakal un pee rohbeschahm, kur tahda stribdes weeta atrohnahs, nostahdijis 8000 kara-wihru. Tā tad Anglijai nu buhs karšč jawed.

Wehrqu-medifchana jeb zilweku-jahts Afrikā.

(Staites № 2. Turpinajums.)

Tahdas sinās dabujufchi pallaufchnašim tahfaku, waj ko nedfirdešim pahre wehrqu medifchanu, un plafchas sinās mums pafneeds Bafera lungs fawā grabmatā, kurā winafch fawu zetofchanupa Afriku aprastijis. Winafch wehrqu tirgochanu fihli, jo fihli ispehtijis, tadehst kahdu drufzinu no tam usfihmestim, ko winafch pastahstijis. Undele ar fihlonu (elefantu) sohbeem ir turu faweenota Kartumā ar wehrqu tirgochanu, tā to tuhlin dširdešim. Pa wifu Sudanes walsti, kas aif tuknescha (Sahara) atrohdahs, ir tohti mas naudas un tā tad par aifnemto naudu maffa 40 lihds

80 procentes par gadu. Tā leelu peknu neweena gohdiga andese ne-atmet, tā waretu tahdas leelas intreses maksāt un lamdeht kerahs pee negohdigas andeles, pee nekreetna darba — pee wehrgu tirgojahanas un tā til daudj eepelna, tā neweena leelahs procentes war par aishemto kapitalu atlihdšinaht, bet nabaga wihri wehl paleet kuptšchi. Tas noteet prasti tā:

Kahds nabaga wihrs aishemahs preelšch wehrgu medišchanas naudu, par kuru winaš 100 procentes maksa, prohti winaš naudas aishewejeem apšohlahs parahdu atlihdšinaht ar šihlonu sohbeem par pušzenas (tad 100 rubtu par peemehru aishemmes, tad par 200 rubtu atdohd prezes). Waijadšigo naudas sumu kadabujš winaš nonahma kahdas laiwās un peenem 200 lihds 300 wihrus, pa dafai Arabeešchus, pa dafai iš wifahm pofanles dafahm fanahšufchus wasankus un blehšchus, las Kartumā at-radufchi drohšchu nomeshchanahs weetu. Tad winaš preelšch fawem wihreem nopeht flintas un šonjamas leetas, aishmaka algu, 3 dahleri par mehneš, katram eepreelšchu un fawās laiwās eekahpušchi dohdahs jekā. Nu brauz pa baltajo Nihlu augšchup lihds Gondorai jeb ari eegreeshahs Gafetu upē un brauz tad semjup, dšikali semē eelšchā. Išdewigā weeta nonahšufchi, wehrgu medineeks ranga draudšibā eelaisēes ar kahdu nehgeru leektingu jeb wezato, tam brandwihnu, glahšchu-pehrles un kapara (wara)-gredšenus dahwinadams. Sawu jaunu draugu, las tahdas jautas leetas par kufult atwedis un lam til dandj wihru ar breesmigahm flintahm, taffchu nehgeru wezafais newar atšunt, bet noslehdš ar wihu širniņu un muhšchigu draudšibu, pee tam nekawedamees, fawu jauno draugu ar tahm breesmigahm flintahm pret fawem kaimineem uš kuru ušajinaht, ar kureem winaš muhšchigā eenaidā dšihwo. Sinams uš tahdu ušajinašchannu wehrgu medineeks til galdija. Melnais draugs nu wihu wed uš kahdu eenaidneeku fahdšchu. Wifu nakti wini maršcheere, lihds fahdšchus turumā nahšufchi. Kahdu pahri wersetes no fahdšchahs wini nometahs, gaididami lihds deenat austoht. Gaismina wihst; klušnam wehrgu medineeks ar fawem ofins-wihreem peetezahs pee fahdšchahs, to apstahj un masahs falmu buhdinas ašdedšina. Saldā meerā dusedami kautini, no uguns-breesmahm pohrsteigi, ištreen pahribihufchees ahra, kur nelaimigohs jaunās breesmas fagaiba. Wihri teel noschauti tā sakt klaper-jakti; seewas un behrni teel fakerti un ar leelu preeku drohšchā weeta aishdšiti, kur tohs fahēen. Sapeeshchana Afrikā mehds tahda buht: kattu eespraušch lohtu dimšaru dafšchās, kuru šaru galeem teel krostim špruguls ušseets nelaimigai seewai pee palaušchā, un rohtas preelšchā pee dafšchu kahrt zetti peeseetas. Behrens ar wirweem peeseen pee tā pašchā dafšchu kahrt. Tā šrititus nabadšians dien tā lohpu baru, ar leelahu pahtagahm par plikahm mugurahm žirdami.

Bet wehl darhs naw beigteš, nu zita lohma fahlahz. Dubdinas teel ismelletas, waj kahdu šihlonu sohhu newar atrast; tad plahnu ušroht, kur nehgeri fawus dšelfširwjuš glaba, fawu leelalo mantu. Labibas apžirkt, kur nabadšini few masu krahuminu uštahpjušchi, teel ištahšiti; nofanteem wihreem nožehrt rohtas, lai waretu tohs wara-rinkas nomaut, to nehgeri par rohtu walka; lihki paleet putneem par baribr. Lohpi, las ištahšitā fahdšchā atrohnahs, teel ari lihds nemti.

Draugu lohmu wihšufchi žilweku medineeki dohdahs atpatak pee fawa jaunā drauga, nehgeru wezato, tam pastahštidami, tā wihu eenaidneeki ušwareti; eeshchinko winaš kahdus lohpinus un weenu smuku nehgeru meitu. Dee žiti lohpi teel ištahšiti ar šihlonu sohbeem, to nehgeri fanek. Leelu sohdu dohd par gohwi, un pekna laba, jo gohws nefe nemahšaja. Andele plauttin plaušti.

Pa tam starpam nelaimigeē wehrgi, fakertahs seewas un behrni, smohšt fawā mohku pirti. Tā to wini to ehšt dabuhj; druzšinu labibas wineem nobes. Mahte teel no fawem behrneem šchirta. Ja kahda wehrdšene ranga ištahgt, tad wihu, žitahm par beetešchannu, tamehr ar pahtagu tapa, lihds gari klaišch, jeb noschauj jeb palaz, ja ar kauschannu negrib uškawetees.

Pa gads labs, tad tahds wehrgu medineeks, kam 150 wihru, kadabujšt fawas 20,000 mahžinu šihlonu sohhu, las Kartumā lihds 27,000 dahleru wehrtibā. Kad nu peeniteē wihri (bef mineteem eepreelšchu eemahšateem 3 dahlereem) fawu algu da-

buhj ištahšatu ar wehrgeem un tā tad wehrgu medineekam jeb leelkuptšchim (jo tahds winaš tagad palizis) newaišaga par algu nekahdu naudu maksāt; bet tomehr winaš bef tam wehl atleel fawas 400 lihds 500 wehrgu dšihwibas, par lo gabala winašch Kartumā žaur žaurim fawus 30 dahlerus dabuhj aishmaksatus. 27,000 dahleru par šihlonu sohbeem, 15,000 dahleru par wehrgeem — tā ir muhšu leelkuptšchā pekna, las nabags ar parahdeem uš medišchannu ištahja un tagad weegli fawu parahdu lihds ar tahm šintu procentehm atlihdšinajis.

Tahds amats atmet leelu peknu un tā tad ari weegli šaprohtams, tā Egiptes teefas waj nu pašchās pee tam dalibu nem, jeb waj par to, tā weenu aži ašdara, leelahs labi aishmaksates, jo kufukus wihš nem. Pahr wehrgeem runajohšt jafaka, tā wini, laiwās sabahšti, teel lešup pa Nihlu westi. Leela data nomiršt, dabu un mohšas newaredami pazeest; bet jo tahkati winaš aishwed, jo leelaku maksu par wineem dabu un tad tas rohs, las žaur nomirušcheem zehlees, teel pilnigi žaur augštatu ženu ištahšinahts. Dafchadās masšs meštindš pee Nihlas leelupes krahw pirzešt, pa leelakai dafai Arabeešchi, las šeho žilweku preš fanem ar špohšcheem, štanofcheem dahlereem aishmaka. Šchee nu nopirktohs wehrgus wed waj nu tahkaku uš Sennaru, jeb waj uš kahdu Sarkanas juhras ohstu, kur tohs ar lugeem uš Arabiju aishwed. Dafchi wehrgi teel uš Kairu fuhšiti, kur ari tirgojohs ar wehrgeem, ištahšit, pa wifu Austrumu ar šchihm nelaimigahm dwehšehm kuptšchajohs, kamehr baltajohs Nihlas peekrašt ir tā ištah medišchanas weeta, iš kureenas Austruma semes fawus wehrgus dabuhj.

Bet šchi naw tā weeniga weeta, kur ar wehrgeem tirgojohs un winaš medi, gandrihš wifur tas Afrikā noteet, bef ween tanis apgabalds, to Štropas walbineek fawā tainā un apgaismotā pahrwaldišchana nehmušchi, til Portugallija deemšchēl fawās Afrikas pawalšēs to neleeds. (Zampar beigums.)

Sibfi notikumi iš Nihgas.

Pawafaras beedriba pirmo seemas šwehtku wakarū dedšinaš seemas šwehtku eglišti, pee kam labš pulzinhš kauschu bij eelaisēes. Dahwanas pašneesā dewinahm truhkumu žeešdamahm familijahm. Wehšejams, tā jo projahm šchahs rāschens darhs taptu wežinahts, pee kam atraitnu un bahru afaras tohp šchahweias. Džirās seemas šwehtkās bij danzofchana, kura jaunajeem deesgan preela peeshchira. Wehl newaru nepeeminetu atšahst, tā ari mehš Pawafaras beedrineeki jaunu-gadu fagaibijam ar dahšadahm runahm, un ištchirbaligahm dšeesminahm iš pašchu lohra, sem Wakina t. kreetnas wadišchanas. It preezigs juhtohs, tā ari pee mums pahris šchahdu žautru wakarū ištahšiti, kurt, lai gan preelšch muhšejeem deesgan ne-eerasti, tomehr derigi; žaur dahšadahm farunahm kaudis wairak to mahžahs, žits no zita to eewehrodami. Patežohs Pawafaras beedr. preelšchneezibai par tagadejeem, žereju uš preelšchu wairak. — Waj neberetu jautaschanas wakarū?

Kahds beedris.

— To Dinamindes eelā Gorochowa namā № 160 dšihwodamo faleju Žedoru Sarinu, 25 gadus wezu pee Mahšpils brandšes peerakšiti, atrada Šta Janwara rihtā no twaita noslahpušchu fawā dšihwolft.

— Tāi Štā Janwari, pulštēn 4 no rihta leelā Maskawas eelā № 72 ištchlahs uguns eelšch Johanna Ringfa mahšās, bet ahtrumā peenahšufcheem uguns dšehšejeem ištewahs uguni drihš apdšehšt. Ringfa eblas ir Afr-Nihgas uguns-apdrohšchinaschānas beedribā par 5952 rubkem apdrohšchinataš.

— Tāi Štā Janwari šarp pulštēn 6 un 10 wakarū tika gubernijas sekreteera atraitnei, Theresēi Džkani, las Štabu eelā № 20 šchā dšihwo, kamehr wina mahšās nebija; ištahgtas šelta leetas, kahdus 200 rubtu wehrtibā. Saglis bija dšihwolft eelaušēes.

Sina pahr ušaušteem Nihgā.

Šchakaba bānizā. Kurpneekš Franz Meš. Danneberg ar Karšihni Grotting. Dinaburgas birgers Georg Andreas Kert ar Christini Linde. Žunštes lohžeklis Simon August Bafkowsky ar Alwini Dorolhea Žilinskij.

Pehtera- un Dohmes-bānizā: andeles komijs Johani

Mess. Witte ar Agnesi Wilh. Dumpf. Muhrneeku sellis Karl Wilhelm Lindenberg ar Juliju Kruhms. Sturmanis Georg Theodor Günther ar Luisti Agnesi Nataliju Zelle, bism. Beck. Kaufmanis Georg Fredrich Minus ar Karolini Hofmann, bism. Moench.

Gertrudes-bajnizā: strahneeks Beht. Kallejs ar Trihni Keepa. Zahnu-bajnizā: wihnusneeks Joh. Ernst Landsdorff ar Annu Karolini Ordn. Watu-fabrikants Joh. Sneedse ar Kat. Glifi Sturme. Martinu-bajnizā: saldats Frizis Strahte ar Genu Sarring. Kurpneeks Augusts Julius Ludwigs Wolter ar Konstanzi Leg. Kurpneeks Magnus Konow ar Mariju Magdalenu Rönig.

Vasitoja wehlešana.

Sweika tautas lapina,
 Šini fabrikā gabinā!
 Lai tev zelsch ir roshem kaishts
 Dohmu gresnuma fataishts —
 Glihtot tautas prahniku! —
 Sweiki tautas waroni!
 Laika-rahstu wadoni!
 Lai jums dohmu zelsch atwerahs,
 Ka war tautai doht, kas derahs:
 Laifna gara glihtiba.

S. B. . . . .

Atbildes.

- D. J. — S. Wacetu gan fajht „seedi un graudi,” jo pirms sreedam ja-seed, cešam grauds cenahlahs, bet no Jumš minešais misrahšs žitadā šinā nemams: (gudrihās) graudi un (dziejās) seedi. Kad nu to dšes-minu dauds un to dšejās seedu mah, tad arī dšesminas retam kšam-tas, tomehr šhini gadā wairak par dšejoleem ruhpšimees.
- Bl. S. — E. Teet gan aishšsinahšs, bet ar femišku nolšgumu. Ja dšišumā nesatššimees, tad wehstulš laidišim. Stašstu „Emiliju” fauchmam.
- R. M. — R. Atbildi dabusect ar wehstulš, tš libšs ka wairak wahas atššeeš.

Cepirššanas žem-rahditajs.

Rihgā, tai 14. Janwari 1877.

20 garnizas rubši maha — r. — l., hweešji — r. — l., meešji — r. — l., ausas 1 r. 20 l., griku putraimi 4 r. 50 l., auju putraimi 4 r. 50., meešju putraimi 2 r. 80 kap., šini — r. — l., kartupeļi — r. 90 l. 2 1/2 pudi rupji rudšu-milti maha 2 r. 50 l. un — r. — l., hweešju-milti 5 r. 50 l. 1 puds hweesta maha 11 r. — l. libšs 12 r., feens — r. 55 l., salmi — 45 l. 1 ašs (7 pehdas augšta un plata) behršam-maha maha — r. — l., behršu un alššnu-maha — r. — l., alššnu-maha — r. — l., egļu-maha — r. — l.

Atbildebams redakcehrs Ernš Plateš.

Norahdišana

to 3. Janwari šch. g. išlohetu pirmas leeneššanas 5 procentu naudās bšketu ar ušdewehm.

Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.
N	N	Rbl.	N	N	Rbl.	N	N	Rbl.	N	N	Rbl.	N	N	Rbl.	N	N	Rbl.
5	13	75,000	2,344	12	500	4,976	28	500	7,879	43	500	11,272	45	500	14,464	3	500
5	16	500	2,373	20	500	5,014	1	500	7,988	47	500	11,337	42	500	14,494	19	500
31	21	500	2,379	7	500	5,018	26	500	7,990	27	500	11,376	17	500	14,508	11	500
221	16	500	2,511	37	500	5,020	30	500	8,115	9	500	11,533	43	500	14,514	19	500
305	43	500	2,666	7	500	5,133	15	500	8,166	29	500	11,653	35	1,000	14,588	22	500
408	26	1,000	2,712	44	500	5,232	30	10,000	8,207	31	500	11,746	43	500	14,826	26	500
459	21	500	2,715	40	500	5,276	27	500	8,335	50	500	11,769	18	500	14,901	34	500
533	23	500	2,766	22	500	5,443	10	500	8,414	29	500	11,812	34	500	14,937	40	500
536	3	500	2,835	41	500	5,520	24	500	8,426	19	500	11,927	9	500	14,948	49	1,000
572	2	500	2,847	24	25,000	5,576	7	500	8,510	40	500	11,998	36	500	14,963	36	500
673	50	5,000	2,861	14	500	5,640	20	500	8,764	50	500	12,025	27	500	15,036	49	500
738	38	500	2,865	38	1,000	5,720	30	1,000	8,777	17	500	12,039	2	500	15,142	24	500
796	16	500	2,891	18	500	6,004	26	5,000	8,789	10	500	12,043	44	40,000	15,147	5	500
830	37	500	3,161	36	500	6,147	46	500	8,842	45	500	12,147	3	500	15,178	32	500
955	50	1,000	3,194	22	8,000	6,148	11	500	8,966	4	500	12,156	16	500	15,263	36	500
973	50	500	3,337	18	500	6,168	33	500	8,991	15	500	12,191	40	500	15,313	31	500
986	12	500	3,345	39	500	6,199	27	8,000	9,001	7	500	12,330	37	500	15,390	49	500
1,032	48	500	3,382	30	500	6,320	20	1,000	9,036	31	5,000	12,532	27	500	15,409	14	500
1,141	48	500	3,430	30	500	6,617	38	500	9,306	41	1,000	12,615	45	500	15,495	23	500
1,252	16	500	3,454	7	500	6,618	12	500	9,358	34	500	12,619	16	500	15,708	13	8,000
1,289	3	8,000	3,465	42	500	6,643	48	500	9,359	10	500	12,633	28	500	15,722	16	500
1,301	14	500	3,492	17	500	6,751	5	500	9,399	29	500	12,782	18	500	15,787	20	500
1,514	13	500	3,618	43	500	6,753	38	500	9,623	5	500	12,818	9	500	15,789	5	500
1,587	17	500	3,646	45	500	6,884	30	500	9,682	46	500	12,907	22	500	15,822	35	500
1,587	49	500	3,689	8	500	6,890	6	500	9,707	31	5,000	12,922	6	500	15,960	49	500
1,594	38	500	3,706	24	500	6,916	16	500	9,906	16	500	12,957	39	5,000	16,065	29	500
1,626	17	500	3,766	33	500	6,946	5	500	9,942	34	500	13,035	35	500	16,072	12	500
1,638	11	500	3,765	21	500	6,959	18	500	9,982	40	500	13,047	50	500	16,094	10	1,000
1,665	39	1,000	3,787	15	500	7,107	7	500	10,059	16	500	13,080	5	500	16,227	47	500
1,706	48	500	3,898	8	500	7,216	19	500	10,196	49	500	13,150	39	500	16,252	38	500
1,844	38	500	3,997	4	500	7,261	12	500	10,258	16	500	13,155	19	500	16,358	40	500
1,931	22	500	4,291	40	500	7,288	15	500	10,273	48	500	13,302	22	500	16,380	10	500
1,950	15	500	4,297	40	500	7,324	29	500	10,289	32	500	13,313	9	10,000	16,447	7	500
1,958	48	500	4,416	16	500	7,442	19	1,000	10,345	13	500	13,320	30	500	16,452	33	500
1,969	36	500	4,495	10	1,000	7,511	42	500	10,376	8	500	13,374	47	500	16,457	50	500
1,996	48	1,000	4,497	7	500	7,562	17	500	10,427	35	1,000	13,666	9	5,000	16,552	13	500
2,063	30	500	4,598	34	500	7,583	11	500	10,568	29	500	13,681	3	500	16,676	7	500
2,098	45	1,000	4,642	42	500	7,594	14	500	10,580	14	5,000	13,730	1	500	16,759	1	500
2,284	43	500	4,717	19	1,000	7,618	27	500	10,723	46	500	13,803	18	1,000	16,850	10	500
2,296	4	5,000	4,724	26	500	7,671	25	500	10,988	19	500	13,956	26	500	16,892	43	500
2,298	37	10,000	4,733	31	500	7,671	49	500	10,988	25	500	14,201	5	500	16,920	16	500
2,300	33	500	4,819	32	500	7,736	43	500	11,034	44	500	14,320	25	1,000	16,939	48	500
2,307	37	500	4,916	46	500	7,806	27	500	11,163	30	500	14,386	18	500	17,088	12	200,000

Rohpā 300 winnešti par 600,000 rubšceem.

Kuras bšketes žaur lohseššanu atpakal teek nemtas nu uš preešchju wairš nederehš.

Serias numuri: 515. 648. 804. 1,066. 1,451. 1,474. 2,346. 2,570. 3,135. 3,781. 3,903. 4,202. 4,397. 4,625. 4,706. 5,611. 5,735. 5,846. 6,016. 6,059. 6,099. 6,612. 6,631. 7,389. 7,966. 8,361. 9,716. 9,879. 10,061. 10,448. 10,698. 11,013. 11,798. 11,845. 11,857. 12,015. 12,178. 12,420. 12,554. 12,706. 12,795. 13,068. 13,472. 13,549. 14,105. 15,860. 15,906. 15,966. 17,512. 17,609. 17,670. 17,676. 18,575. 19,198. 19,386. 19,603. 19,660. 19,806.

Sludinaschanas.

Mahzibas fundas.

Sehni un jauni zilveki teel no kashda kreetna fshlotaja, kas uniwersiteetes mahzibu baudijs, us eklameti jagatawoti preefsh gimnastijas apafshas un widus klafsh, la ari preefsh birgeru real-fshlas un preefsh kreetu un Wahzu kreisfshlas. Massa ir mehrena; ari tur teel peenemti pensioneeri. Klafshas sinas masa Fuhrmanu-eela № 12, 1 krep. augstu. Turpat teel pafuegta kreetna mahziba klaweeru fshleschanu.

Kengeraga linu-wehrptuwe

ir atkal eefahlfse strahdabt un ar jauna gada fahfumu buhs atkal dabujami wifl numuri linu- un pakulu-oshju no ihsli labas fortes pee

N. John Safferberg,
magasinhne, Kungu-eela Nr. 12. 7

van Dyk Riga P. van Dyk Smitfshu-eela. Claytona lokomobiles un kutamas-mafshines, Packarda superfosfats

un wifadas laufaimneezibas mafshines un rihfi.

Sarkana kehwe ar laulu (baltu) peeri, farkanahm krehpehm, pamasa no auguma, us kreiso guhschu mas firms lautuminsch (baltuminsch), kreisfahs pat-lahjas nags lidds ar wehsiti balt. Sagta tai nakti no 13. us 14. Janwari Ahdashchs pee Matas semneeta. Ras flaidras sinas dohs par scho sagto kehwi, tas dabuhs 15 r. pateiz-algu pee Skultes (Ndiamiinde) Saun-Grihsin mahjas rentneeta Andrei Dijasler.

Zonatana beedribas

general-fapulze nodohis rehsinums t. 2. Janw. 1877	
Genemfshana zaur beedr. t. 1876. g.	1623 r. 371.
Shohfshana preefsh 12 mirufshcem beedreem	580 r. 501.
Par 74 beedreem, kas palihofshibu dabujufht flimibas deht	551 "
Par daschadabm wajabfshabm, la: par statutehm, grunts-naudu, grahmatahm, krehfleem u. t. pr.	156 " 35 "
	1287 r. 351.
Atizis pahri no wifahm isdohfshanahm	335 r. 521.
Te klafht wezs kapitals	2197 " 87 "
Grunts kapitals	2533 r. 291.
Preefsh beedribas nama no tafs jumaf paleenehis	2426 " 44 "
Kafse	106 r. 851.

Preefshneeziba.

Teaters

Straupé, tai 23. Janwari 1877 ar Behfneeku peepalihofshibu.

Strahdihs:
Serbeefshu jawwatneeks
un
Prozese.

Genahfums labbarigam mehream. — Gefahfume pulstien 6 wafara. — Behz tam: **weffigs wafars** pee Ulricha mustas.

Pawafaras beedriba.

23. Janwari fsh. g. pulstien 9 no rihfa **pilna-fapulze,** deht preefshneeka weplefshanas un gada-rehsim nodohfshanas.
NB. Beedru-kahries usrahdamas. **Preefshneeziba.**

No Podsem walfsh-waldfshanas (Walmeeras kreisfsh) tohp zaur scho sinams darihis, la tee fshahs walfshes peeberige, kas Rihga usurahs, war fawas maf-fahshanas pee **Sietemann** funga Behterburgas Ahr-Rihga, Kalku-eela Nr. 15 eemafshabt, fur tad tee pafshi pafes us 1877to gadu drihsuna warehs fawemti.

Podsem pagafsa walb., tai 8. Janwari 1877.

Ahdafshu

pagafsa walbiba zaur scho fawus Rihga us pafsh drihsunam pag. lohzeklus ufajzina 22. Janwar 1877 r. pufd. masa **Wanadina mahi-weeta** Kalku-eela fawas notezejufshas pafes pahemibt un maf-fahshanas pr. 1877 aismafshabt pee pagafsa wezala **A. Primann.**

Ja Behter Kalninsch jeb Anz Kraps

gaida wehstuf ar naidu no Behterburgas, tad lai peeteizahs pee **Stabusch** t., preti Lantafsh fabrikai.

Labs falejs

tuhlti waj us Furgeem Schirnumfshas fmechbi war dabuht us renti; lai peeteizahs pee **Sezes** mahzitaja **Wagner.** 2

Jauns zilweks,

wifmihltati no semehu, war par mahzelli weetu dabuht pee dahrsneeta **C. Stuhben,** Rihga.

Dshwolliis

ar firgu-falti un wahgusi ir ari preefsh kashda fuhrmana isfshrejams us Ratihsinas damba. Klafshafas sinas dabufamas Gelfsh-Rihga Reformirtu-eela Nr. 6.

Weens dijslers, kas ari helmakeru darbu proht, war weetu dabuht no Furgeem fsh. g. Keepas-mufshu pee Behfim. 2

Mahjas weefa lasitajeem un draugeem par sinu.

Nr 1877to gadu „Mahjas weefsh,” kas no 1856ta gada fahfoht teel no manis apgahdabhs un drikehhs, ir usnehmis fawu 22tro gada-gahjumu. „Mahjas weefsh” bes peelituma mafsa 1 rubl., ar peelitumu 1 rubl. 75 Kap.; ar peefshufshichanu par pafsh „Mahjas weefsh” pais 1 rubl. 60 Kap. un ar peelitumu 2 rubl. 35 Kap.

Zaur kreetneem rafsteem un flaidru, weegli faprophnam walodu „Mahjas weefsh” Latwju tautas mihlestibu un ufstizibu jo plafshu mehra eemantojis, ta la pehz lasitaju flaitla winfsh flayp ziteem Latweefshu laiftrafsteem pirmu weeta flahw.

„Mahjas weefsh” it redelas nef sinas pahf pafaules jo swarigeem un eewehrojameem notifikumeem un bes tam pafneeds lasitajeem par pamahzibu un derigu laita-fawekli daschadus rafslus, lai mahnu tiziba un alifspreedumi fustu un turpreti labi titumi un kreetns tautas-gars fpehta peenemtohs.

„Mahjas weefa” peelitums pafneeds flahstus, eewehrojamus notifikumus, gudribas-graudinufsh, dseefminas, johfus un fmeeklus, fohhgata farunas u. t. pr. un zaur fawu rafstu daschadibu it ihpafshi panahzis fawu lasitaju mihlestibu, ta la gadu no gada nehmeju flaitls flipri wairojahs.

„Mahjas weefsh” ar fawu peelitumu ihpafshas ufslawefshanas newajaga, jo kas ar winu eepafinees, ir winam draugs palizis bet teem, kas to wehl nepafshiu, wehletum eepafshitees ar scho tautas lapu, jo „Mahjas weefsh” nedrihsitetu neweena kreetna Latweefshu mahjas truhfi.

Zeentigus muifshfshurus, mahzitajufsh, mefshu-kungufsh, fshlotajufsh, pagafsa preefshneekus un zitufsh Latweefshu tautas draugufsh tohti ufshuhdfsham, lai tapat la lidds fshim ari turpmat fawu palihofshibu laudim pee „Mahjas weefa” apstelleschanas ne-atrautu.

Rihga: Mahjas weefa apstelleschanas teel preti nemtas manu drufatawa un Latweefshu grahmata bohde pee Behtera basnizas; Behterburgas Ahr-Rihga Kalku eela № 18 **Wintmann** t. pak-fambari Martinfona namu un **Gichwald** t. wihnufsh pee leela pumpfsh; Pahrdaugawa pee **Stabusch** t. pret Holma t. fabrika. Tad wehl zitufsh pilafshetufsh apstelleschanas preti nems, prohti: Slohka: birgermeisters **Pohlmann** t.; Behfsh: fohpmanis **Peterfon** t.; Walmeeru: **C. G. Treh** t. fawu grahmata bohde; Walfka: **Rudolf** t. fawu grahmata bohde; Beswainu: pee apteekera t. **Kreftenberg.** Felgawa: **J. Schablowsky** t. fawu grahmata bohde; **S. Allunan** t. fawu grahmata bohde un **C. Sieslack** t. fawu grahmata un bilfshu drufatawa pee tirgufsh plafshu; Talfsh: fohpmanis **Simsen** t. Jaunfelgawa: **Adolf Schwabe** t. fawu grahmata bohde; Dohbelu: fohpmanis **J. Dawidowsky** t. fawu drahnu bohde; Kuldigu: fohpmanis **Sagding** t. fawu bohde un tad **Baufka: Goerke** t. fawu apteeki.

Gruff Plates,

Mahjas weefa apgahdatajs un redattors.

No jensures atwehlehts. Rihga, 14. Janwari 1877.

No polizejas atwehlehts.

Drikehhs un dabujams pee bilfshu- un grahmata-driketajo **Gruff Plates,** Rihga, pee Behtera basnizas.

Te klafht peelitums ar sludinaschanahm.

Sludinafchona.

Maudas-papihrus.

Ufdeiru bifetes no pirmas un otrās īsleeneschanaš, Biblimes un Kurfemes atfalamas un ne-atfalamas Kiblu-grahmatas, bankbifetes, instruplones, Cefā-Rihgas un Ahr-Rihgas 5 1/2% Kiblu-grahmatas, wifadās djuļu-zelu akcijas un obligācijas un t. pr. pehri un pahrohd pehri katra laita mehribas

C. S. Salzmann,

Lantoris Rihgā, Kalku-eelā, „Stadt Londres“ traatēri, apalshējā tahshā.

Teē pee

Rihgas hipoteku beedribas

peestahjufchēes imobiliju-īhpafchneeki teel zaur scho luhgati, treshchēen, tai 10. Janwari fā. g. wafarā pulkfi. 7 sanahkt Rihgas amatneeku-beedribas tuensahbiē uf **ahzfabrtigu general-fapulzi,**

tur tiks spreesis pahē referēmes-kapitalu; atrahkt waijaga waij nu pahdēem jeb kadrām uštizeram ziltwēlam liti atrahkt.

Rihgā, Janwari 1877.

Direkzija.

Sina un aizinaschana.

Ar augstās walshchanaš atlauschānu esmu Rihgā, Kungu-eelā Nr. 20 atwechris

īfoklas grahmatu-bohdi,

turā dabujamas kreemīklas, wahjīklas, latwīklas-īfoklas-grahmatas. Stohlorajūs un wifus mani ar fawahm apstehschānānīm apmeklēti laipni celuhgdams un uštizigu apgabdashānu apshohidams ar zeenīschānu rāshahs **Fr. Wefon.**

Dseefmu rohsta īfoklas behrneem

apgabdata no J. Bimses, sem. direktora, Rihgā pee Kimmela, Walfā pee Rudolfa un Paulina L. Sāschubta par 30 l., eeseeta par 37 kap. Pahrdewejeem lehtati. 3

No tahm **H. Bruker un beedra** apgabdeendā īnāhufchānīm grahmatānīm ir schahdas grahmatas palitufchās lehtafas:

Parīshes afins lahjas. Zauks un breefmiģs stahstis, pehri Wahju rakteem sarakstīhts no Friebrich Wefon. Dhra drike. Māsfaja agrati 20 kap. tagad 15 kap.

Rudolph Gurlands, pee krīstīgas tīzības atgreeseē Subbu rabineris, tagad Jelgawā par Luteru mahjizānu. Pehri Wahju rakteem sarakstīhts no H. Blumberg. Māsfaja agrati 25 kap. tagad 15 l.

Dsimtlandis. Zauks stahstis īf dsimtluhshchānas laiteem no J. D. Bertau. Māsfaja agrati 20 kap. tagad 15 kap.

Stahsti par tīzības īstaidroschānu jeb reformāzjoni. Stohlahm, eeswehtijameem jaunēksem un katram Lutera tīzības draugam par labu sarakstīti no J. Dauge. Māsfaja agrati eeseeta 60 kap. tagad 40 kap.

Salamana safami-wahrdi, no jauna tulktoti no G. G. Crown, Keelwahrdes un Keel-Sunpramuischās mahjizānu un no J. Kenlano. Māsfaja agrati 15 kap. tagad 10 kap.

Seita awots. Stahstis deht derīgas mahjizās un laikalawelka preefchā Latweefchū semtohpem. Idohs no Rihgas Latweefchū beedribas. Māsfaja agrati 50 kap. tagad 30 kap.

Wifas schīhs grahmatas ir dabujamas katrā grahmatu-bohdē.

Cefala-afinus

par 35 kap. birtawā pahrdohd 3

A. Wolfschmidt.

Wahzemes patawu-naglas

teel pahrdohlas pee

Eugen Siber, 1

Rihgā, leelā Smilshu-eelā Nr. 27.

Bohdes pahrzelschana.

Zaur scho fawēem andeles draugeem laipni snojū, ka es fawu bohdi Kalku-eelā Nr. 5, tagad esmu pahzēhtis uf ohtu bohdi tai pašā mahjā un tai pašā numerā.

Sawēem zēen. pīrzejēem par to lihdi schim man dahwatu uštizibu sīrnīgi pateikdamees, luhdsu, ari uf preefchū man fawu laipnību ustreht. Sabu apdeeneschānu un lehtas zenas zaur fawas bohdes paleelinaschānu apshohidams, luhdsu mani papilnām apmeklēti.

Ar zeenīschānu **J. S. Immermann,**

Kalku- un Schlubnu-eelu sūhri, netahlu no rāhtufchā.

Smiltēnes Schkester-bohde.

Sawu bohdi jaunahs mahjas leelakās rūhmēs pahrdēdis, esmu wīnu ar mantahm, luras eepreefchā tules **pa-augstīnaschānas** wairumā lehti eepīrtas, it bagati pīlbihts; tabeht eepchū par lehtaku zēnu, ne ka ztur, pēshohit wifadās fāimneezībā waijadsīgas mantas, tāpat preefchā bruhshchānas, kā tablat pahrdohshchānas, kā it īhpafchi: **petroleumu, dželsi, stīkes, sahli, kafelu un deedstaus.** Pahrdohdu ari lehti labus bruhsh- un sehtias-rudjūs. Schē tīahbt atgabbīnu, ka sawu līnu-andeli esmu pawarofis un leelakohs zēnus māsfahst eepchū, zaur to ka ar Rihgas kantori tāini uf ahrsemi līnus sūhtu. **C. Saffit.** 2

Zaur scho daru sinamū, ka fawā smēfchū- un seepu-fabrīkā ari sagatawoju toaletes, glizerīn- un medizīnal-seepes.

Pahrdohshchānas weetas: Pehterburgas Ahr-Rihgā Stabu- un Basnīzās-eelu sūhri Nr. 12, pašā namā, Cefsch-Rihgā C. Brieger f. bohde, Kemere-eelā Nr. 6 un 8, un pee Kamien un Heiblig L. 7. Schlubnu-eelā Nr. 9. Ar zeenīschānu **H. M. Brieger.** 1

Fabrīka paleelinaschana.

Zaur scho laipni snojū, ka esmu fawu **dams-fkaišpehrweschānu un drukoschānu** leelīstī pawarofis, ar wīssaunfahm māschīnēm un aparateem apgabdashīs un turkīahbt **kemīstū māsfaschānu un pleku-tīhrīschānu**

ecetīfīstis. Tad wehl daru sinamū, ka zēen. publikāti un īhpafchi manēem zēen. lauzīneeteem par atweeg-līnaschānu esmu no Janwara 1877. g. fahstohbt bes manā jaw pastahwofschā fabrīkā pašā mahjā, Pehterb. Ahr-Rihgā, leelā Aleksander-eelā Nr. 101 un Cefsch-Rihgā, Schlubnu-eelā Nr. 22, ecetīfīstis tagad wehl **treschū bohdi**

Pehterburgas Ahr-Rihgā, Suworow-eelā Nr. 13, uf Dsīrnawu-eelas sūhri. Wifās schāns bohdes ir laipni un laba apdeeneschāna. Wīswīfadas drebēes, kā māhtuās, pīsnahīnas un zītas drab- uas teel tē preefchā

pehrweschānas, drukoschānas un māsfaschānas

preti nemtas, tāpat ari sīhda, wīlnaina, bohmwīlnaina un līnu dīstās, īshroitas un ne-īshabēditas dreb- bes preefchā dahmahm un kungeem teel fīkaiši un labi pēhmetas, un, ja wehlahs, ar wīssaunfahm mī- stureem, kas teel leelā īfwehlē preefchā apfīstīschānas preefchā līti, druktatas. Ari mehbeu applahjamee, gardīnes, galdāuri, tepīki u. t. pr., it īhpafchi wīfs kas buhdams tē teel māgahstis un kēpnīstī tīhrīhts, bes ka pee tam pēhrwe pahrmānītohs jeb īseetu.

Par rīstīgn un kreetnu apdeeneschānu galwō mans wīspābri pahīstamāis wahrbē.

Rihgā, Janwari 1877.

J. Mispach,

pehrmetawās īhpafchneēst.

Ahr-Rihgā, leelā Aleksander-eelā Nr. 101. Cefsch-Rihgā, Schlubnu-eelā Nr. 22. Ahr-Rihgā, Suworow-eelā Nr. 13.

Patful-muischās

dams-māsfaschāns- un sahgu-dsīrnawās strahdāhs īf- deenas lihdi 15. Maī 1877. 1

Kahda mahja

teel aīzjetoschānas deht no watejas rohstas pahrdohsta Ahr-Rihgas leelā Balīfadu-eelā Nr. 36, treshchā mahja no Saun-eelas pa labo rohstu.

Vīnu- un pakulu-dsījas

wīfōs numerōs teel pahrdohstas

B. Eugen Schnafenburga

kantohri Rihgā, leelā Pils-eelā Nr. 1, preti bīschāns namam.

Gravesmuischā

Krimuldas draudē, ir

weens dshwofkis

no 2 īshabām, ar lehti, pagrabu, malku, bahsu un lohpu-tureschānu uf ihru īshohdams. 2

Muhra mahja

teel ar 1600 rbl. emalku pahrdohsta Mehmer-eelā Nr. 11, weenu tēpi augsti, pa kreīso rohstu.

Mahjina

ar grūnti jeb grūntē bes mahjīnas ir pahrdoh- dams uf Kātrīshās dambja eefahūma, masā Beena-eelā Nr. 6.

7 Lühra un Jimmerthala 7

leelafais krahsjums

schujamu maschinu,

Rihgā, leelā Smilšņu-eelā Nr. 7.

Schujamas maschines preekšč strohdereem, turpneekem, fedleneekem, zepurneekem un preekšč familijas-bruhkes is tahm flawenafahm fabrikahm.

Kā gluschi jaunas un ihsti derigas strohderu-maschines, ar kabhjam un rohtahm dšenamās, ir pee mums dabujamas ar patenteeretu spohles etaiščhanu, kas wehl ihds šajim naw bijs.

Par wisahm maschinahm mehs wairaf gadus pilnigi galwojam un peesuhdam bes maksas us pagel-refehanu zenu-rahditajus ar bildehm un dohdam katram pizešjam pamahzifchenu wina walodā drufatu libds.

Maschinu-fabrika

Richard Pohle

dara zaur scho saweem andeles-braugeem un wisfeem lemtopeem sinamu, ta preekšč winas isstah-dajumeem Rihgā, Wehweru-eelā, Spohra namā (preti linu swareem) magahšne etaiščta, tur wifs par fabrikas zenu buhs dabujams, tā arkli, linu-maschinu dakas (segmentes), gohwiu- un širg-kehdes, teena-redeles, pšhtes, wahgu-ases-bufies, hermetiškās krahsās-durwtinas, dāschadas tšhuguna un katama-dielšs krahsās un wahramohs-traufus, (Spart-tüchen) kapu-frustus, kapu-kehdes, dahra-mehbeles 2c.

Buhwes-materialus,

kā: muhra-, krahsās- un dšelis-kegelus, mopes un flinkerus, ihsti teigamus 14 sol. dakstinus un dakstiju atleekas, granti, gipi, kalkus skalus, krahsās-pohdus, needres, rohr-naglas, angl. uguns-wahlu, Portlandes zementi un jumta-papi peebahwa ihsti lehti

G. D. Schlegler,

Belgawas Ahr-Rihgā, wežā Ambaru-eelā Nr. 24, blakus feshai.

M a h j a

ir pahrdohdama pee Bolberejas dšelsšzeta stanzi-jas Nordelshof Nr. 150.

Kahda pufmuischa

teel isrenteta ar 168 desetinahm semes, no kam 80 desetinas tihrumi, pahrejabs plawas, ganibas un birfes. Seens 3000 birtawi ar inventaru un lohpeem par 250 rbl.; atrohabs eefahans Witehflai, 2 wersti no Dšinowkas stanzi-jas. Klahstas šinas Dinaburgā, Witticha weefnizā, pee Rihgas bahnuscha.

Walmeerā.

Frischs rangs ir weenuwehr dabujams pee

N. W. Müller,

materialu-prezu, wihnu-, spirtu- un pehwju-bohde, bijuscha meefneela Zač k. namā Nr. 90.

Ahbol-wihnu

peebahwa

Jakob Diehl,
Suworow-eelā Nr. 38.

! U f a r e n d i !

17 werstes no Rihgas un 2 1/2 werstes no dšelsšzeta stanzi-jas „Kurtenhof“ teel diwas mahjas (u) muischas semi) ar labu tihrumu semi un labahm plawahm no Turgeem 1877 isrentetas. Klahstas šinas stanzi-jā „Kurtenhof.“ 3

Masaki dšhwokti

ir isihrejami Belgawas Ahr-Rihgā leelā Stein-eelā Nr. 6, Krupnikowa namā, 1 trepi augsti.

Laukfaimnezibas rikki un maschines,

kā: masee Adlera-arkli pehz gluschi jauna mudita, Sobenheimes arkli ar poleeretu stahwu, ohšola diwjuhgu tā faulti Zelgawas usflawetee arkli, eješchas, trihs-stuhru kappu-arkli, (Krummer), labpstu-arkli (Exstirpatore), širgu-grahbekli, uniwersal-platfehšchanas maschines ar ripahm;

„Buckeye“

pilnigi šalitta šahlu: un labibas plawšchanas maschine, wehtijamabs-maschines no dāschadeem sistemeem, eksesu-maschines, šiftu-, rohkaš-un gepela kulamabs-maschines atrohahs

Bieglera un beedra,

Rihgā, leelā Pils-eelā Nr. 19.

Sludinajums.

Tā ka šchāi 1877tā gadā tulle ir selta-naudā jamakša, ešam peespeesti wihnus un rumu, kas makša libds weenu rubli, 5 kap. par pudeli un tahdā pašchā mehrtā ari žitus dšehreenus pa-augstinah.

G. A. Schweinfurth,

1818

pee rāhtuscha platscha.

Uguns- un šaglu-drohščhus

naudas-škapjus, schujamas-maschines

leelā iswehlē, tā ari

petroleuma-wahriščhanas aparatus

petroleuma-lampas pahrdohd sem apgahwofchenu par dāuds lehtakahm zenahm

Th. Zudersud un beedris.

Kantohris: Krahmuru- un Janu-eelas šuhri, Sigismund Meyera namā, preti Dohmes-gangim.

Balzmares gipsa-lauštuwē

nejil tablu no schošjas, leelzela malā, tā ka ir ihsti weegla klaht peetiščhana, ir aikal gipsis leelā wairumā šalaušis un turpat par 45 kap. fudr. par birtawu dabujams.

Samaltu gipsi pahrdohd gipsa-lauštuwes rentneekš melberis Sonners Wanklusēs dšinawās par 45 kap. par pudru.

Smuka mahja teel pahrdohda. Klahstas šinas Mastawas Ahr-Rihgā leelā Trufowa bohde.

Mehre-muischa,

Balzmares basu. dr., Balkas kreise tiks no Turgeem 1877. g. isrentetas 2 pufmuischas, weena 120 puhwewetas un ohra 64 puhwewetas lauku. Klahstas šinas turpat muischā. 1

No jensures atwehlehts. Rihgā, 14. Janwarī 1877.

Drišehtis un dabujams pee bilščhu- un grahmatu-driketaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera bahnižas

No polizejas atwehlehts.

Laupitaju pulks.

(Statees No. 2.)

Nu nelaimiga mahte stahweja kà no laawas iskrituse, ne-weena wahrda nespehdama isrunaht. Lohzekli tai trihzeja un stihwahs luhpas murkschkinaja kahdus nesaprohtamus wahrdus, kamehr beidsiht flati eekleegdamahs pakrita un apgihba.

Kutscheris peezehlahs ar jahpehm no semes, eezehla ar lorda un emmas palihdsibu greseni karitè un braunza steigchus us mahjahm.

Dakteri pascha pujnakti tifa pee gresenes atwesti, bet ar jawu gudribu nelo nespehja lihdsiht, un kad gresene no gihbona at-mohdahs, tad bija prahju saudejuse.

Wezais grofs Tribi un gresenes brahlis arti pehz kahdahm deenahm no Florenzes atseidsahs un noskatijahs ar jahpu pilnu firbi us ahrprahtigo Dshemibu, kura ne-apnikuse gultas dreh-bes krawaja un masa dehlina „Wila“ wahrdu fankaja. Brih-scham ta no lakateem fatina lelli un to us rohlahm schuhpo-dama pa istabu aplahrt nehaja. Bet kad ta jawu wihru, lordu Antpowu eeraudisja, tad wina nometahs preeksch wina zelds un matus pluhdama luhdja, lai maso Willi atdohdoht, un pahrmeta winam, ka ne-esiht us laupitajeem schahwis un ta jawu behrnu ne-aistahwejis.

Wairak kà diwas nedelas wahrgdama ta bija ta no meesas iskrauta, ka lihdsinajahs wairak ehnaï neta dshiwam zilwelam. Kahda deenà ta eeraudisja masu sehnu us eelas tafajam, kuru ta par jawu Willi tureja un gribedama pee ta semè steigtees, wina atrahwa lohgu un islehja ar ne-aisturamu spehku no tres-chas tahschas us celu, kur us zeeta almenu bruga breefmigu galu atrada. Arisplehschahm rohlahm stahweja jaunais grafs Tribi pee jawas mahjas lihka un swehreja laupitajeem muhschigu atreeb-schanohs un maso Willi ne wis ar naudu (par kuru laupitaji jaw 100,000 franku bija pagehrejusch), bet ar wiltu jeb waru no wiau nageem ispehst.

To nakti preeksch gresenes Dshemilas behrehm sehdeja kahda Neapeles weesnijsa ischetri lungi pee kahrtschu galda un krahwa naudu leela blakfi, it kà gribetu tur kahdu naudas-banku di-binah. Peepefschi uslehjahs weens no fama sehdehla, fagrahba wiju naudu un gribeja ar to prohjam dohiees, bet no lohdes trahpihts tas pakrita pee fleegschua un wahrtijahs jawas asin-is. Tee trihs klupa tam wirja, atnehma naudu un pasuda is istabas. Weesnijsas ihpafschneeks schahweenu isdirdesjis, ees-teidsahs un eerauga lordu Antpowu jawas asinis gulam. Abtri winasch tifa us flimneeku namu aishests, bet dakteri ne-kahdas zeribas neturejahs us wina iswefeloschanohs. Mahzi-tajs tifa atfauts, bet pirms tas atseidsahs, lords isteiza, ka jawu dehlu fleptaweem nodewis un schohs wahrdus isteizis nomira bes jwehtahm wafarinahm.

III. Lehgepi.

Sauka pawajaras rihà sehdeja schaurà kalnu eeleija kahdi 20 wihri pee uguns-kura galu zepdami. No wiau drehbehm un isflatas tohs wareja it flaidri par laupitajeem pasiht, fo tee diwi mescha mala stahwedami waktneeki wehl kà ar wahr-deem apleezinaja. No diwahm pufehm eeleija bija eesplehgta no stahwahm klints jeenahm, kuru beidsama gala atradahs ala, un gar trescho pusi steepahs bees meschs, wairak juhdschu gar-umà. Tahda no dabas apwatnotà zeetohlfni laupitaji jutahs

it drohfschi un pawadija jawu laiku galu zepdami un jawas truplas kuhpinadami. Kad gata bija iszeptà un brohstahs patureta, tad wiau wirsneeks peezehlahs, pahrmihja waktneekus un pawehleja teem ziteem stahwu peezehtees, jo winasch griboht tureht runu. —

Azumirkli wijs bars bija kahjäs un us jawahm ihjahm bifehm atspeeduschees tee gaidija ar ilgojchanohs us runas ees-fahumu; bet pirms runu eesahjis, wirsneeks pawehleja mes-schu zeefchi apwalteht, ka kahds wina runu newaretu noklau-fitees. Kad nu wijs rahdijahs drohfschs un pehz kahrtas es-foht, tad wirsneeks Brihdo pazehla jawas melnahs azis us laupitajeem un eesahla runu ar schahdeem wahrdeem:

„Zuhs sinat, ka muhsju pulks isgahjuschà nakti dauds ir pa-saudejis un ta asinaina fatilschanahs ar waldbas jaldateem ir asinainas pehdas pametuße, jo mums truhst 15 beedru, lai gan nelaimigais atgadijums mums kà japnis isleekahs; bet gohds Deewam, ka teem naw isdewees muhsju alu useet, jo tad gan mums zitadi klahthas. Bet lai nu bijis kà buhdams, tad tomehr fadjeedinahm scho mums til nahwigo rehti ar aish-mirftibas jahlehm un gahdashim jawam pulkam jaunus speh-kus, ka lai waram ar atjaunotu waru greeftees pret jaweem eenaidneekem un prohtet pret grasu Tribi un wina dehlu Pri-daku, kas mums scho kahrsto pirti ir kuhrufschi un muhs tanè brangi fapehrusch, ta ka muhsju ahdas, lai gan zeetas, to-mehr ilgi to ne-aishmirfih. Wisu pirms mums wajaga gah-dah, ka lai muhsju masais pulzinusch waitrojahs, un tad pahre to zitu waram wehlah spreest; tadeht taifatees gatawi, ka wehl scho wakar waram aishluht apdschwotàs weetas un tur tah-dus wihrus islahst, kuru par derigeem un zeenigeem israhdahs preeksch muhsju pulka. Ja nu gribat manam padohmam pee-beedrotees, tad 14 tee duhschigalee isstahjatees no wifa pulka un taifatees gatawi, ka warat pehz stundas jaw zelà buht; bet tee ziti lai paleek mahjà.“

Wihdi schim laupitaji bija stahwejusch, galwas nolahrusch, bet kad wirsneeks jawu runu bija beidsis, tad tee pazehla gal-was us augschu un nerindamahs urah-faulschana peepildija schaurto eeleiju.

Pa tam kahds fwefschineeks atradahs eeleijas tumumà un kamehr laupitaji gawileja, winasch, aij beeseem kohku jareem flehpdamees, gribeja atpakal dohtees, kad kahds faufs jats sem wina kahjahm brilfschedams pahrluhja. To dsirdedami wakt-neeki famanijahs, ka kahds wiau wirsneeka runu noklausjees.

„Spjons! spjons!“ abi laupitaju waktneeki reisà isfauza un drihs wijs laupitaju pulks bija krumos, nelaimigo gribe-dami nokert; bet pirms tee fwefschineeku wareja panahst, tas jaw uslehja staltam sirgam mugurà un drihs no laupitaju azim nosuda. Schahweens pehz schahweena sprahga un asinu pi-leeni us jatas jahles leezinaja, ka tas sweiks wis mahjäs ne-pahrnahs. Kà asinu funi dewahs laupitaji tam pakal un pehz kahdahm minutehm tee atrada wina sirgu pee semes pa-krutuschu un gandrihs jaw isdrihsuschu.

„Tas rakaris mums nu wairs nekahdas pehdas naw pa-metis, tadeht negribam wehju ar duhri dsiht.“ Brihdo fajija un greefahs ja-ihdsis ar jawu pulku atpakal us eeleiju. Abi waktneeki tifa par jawu ne-usmanibu un ziteem par beedinahschanu pee eeleijas widu stahwedamas klawas pakahrti; bet tas is-behgujschais spjons teem laupitajeem nemas no prahta ne-igahja.

IV. Grafs un wina dehl.

Tani pašchā deenā wezais grafs Tribi sehdeja agrala Ant-powa namā un nepazeetigi flatiyahs pa lohgu ahrā. Wina fudrababalte mati leezinaja, ka winfch jaw labu brihdi schini pohla pafaulē pawadijis un ne masumu behdas un preeku peedfihwojis, tā tā nu katreis liktens bija lehmis. Wina stahws, lai gan leels un refns un warbuht jaunibas gadās spēhka pilns, tagad israhbijahs it nespehzigis un wahfch, tā to no wina trihzedameem lohzeleem wareja redseht.

No ilgās flatiščanahs noguris winfch atfehдахs us krešflu un galwu rohlās atpreedis nogrima dšilās dohmās. Tā sehdoht un dohmajoht winam azis ašwilkahs zeeti, lai gan puhlejahs tahs walam tureht, tomeht meega mahmira wina eetina fawā meera fegā. Sapni winam rahbijahs laupitaju bars, kuru starpā winfch fawu dehlu Bridaku eeraudšija faistitu. Tahdās breefmās fawu dehlu eeraudšidams winfch flati eebrehzahs un no meega usmohdahs. Azis atwehriš winfch redseja Bridaku pašchu laiku istabā eenahlam, kas preeka pilns winu aplampa un wina bahlohs, krunfainohs waigus fluhpšija.

„Kas ir notijis, Bridak?“ wezais grafs eefauzahs, no negaiditas fatiščanahs pahsteigts.

„Wišs labi, wišs labi! esmu ari laupitaju alu usgahjis, lai gan man pee tam faws behrais bija japašpehle.“ Bridaks atbildeja un istahštija wišu, ko tanis diwi pagahjuščās deenās bija peedfihwojis.

„Waj manu deenā! zil tur truhla, kad lohde širga weetā buhtu tawu dšihwibu nolahwufe.“ wezais grafs eefauzahs, Bridaka stahštīščanu dširdejis.

„Tā nu gan ir, bet es tomeht to nenoschehloju, ko fawai mahjai miršohtesmu apšohlijis.“ Bridaks šajija, istabu atstahdams.

Ohtā deenā pehz brohlastes jaunais grafs Bridaks tairijahs us zetu. Wina apgehrbs wairaf lihđinajahs laupitaju neta zitu lahdu tawu apgehrbam. Raibs, lihds zelem sneegdamees mehtelis, ar platu šihchu johstu fajohsts, pee kuras diwi fudrab' kalti rewolweri farajahs; platmales zepure ar pamasu spalwu kufchki; fahrlans kall'ants un gari plati sahaki, aš kuras labas lahjas šilba atradahs ašbahsts 18 zolu garšč dunzis, ahdas maksfi.

„Nu es reiješmu gataws.“ winfch šajija no fahnu istabas isnahldams un weza grafa preeščā nostahdamees. Wezais grafs, fawu dehlu tahdā mundeerina eeraudšidams, nobahleja un wina trihzedamas luhpas til ko spēhja isrunaht:

„Bridak, mans dehl! tu tatschu ne-esi nodohmajis mani manā wezumā eefch behdahm atstah?“

„Lai ta šwehta Marija un wiš winas engeli mani no tam pašarga, ka es juhs gribetu atstah! to til ween ne! bet esmu nodohmajis par laupitaju palilt un ta neleescha Brihdo pulkam peebeedrotees, ne wis laupiščanās un ašins illeesčanās, bet masa Wilišcha ipeštīščanas dehl.“ Bridaks šajija, fawa tehwa preeščā us zelem nomesdamees, ka lai winfch tehwa šwehtibu waretu peenahkami šanemt.

„Ne, us tam es fawu atlauschanu newaru doht, jo to daridams es tihščam tewi us kapu pawaditu; waldibai ir saldati, eij pee tahs un luhds, gan wina us tam tew fawu palihgu neleegs.“ wezais grafs šajija zeetā balfi.

„Tā tas ne-eet! Zil drihs laupitaji waretu to šinaht dabuht, ka waldiba us manu luhgščanu teem saldatas us kalu ir fuh-tijufe — un tad ar maso Wiliti ir pagalam. Ne, ta leeta

ir labaki ja-eefahk un ja juhs man nu fawu šwehtibu leesdat, tad tomeht eefchu tajšunga wahrda.“ Bridaks šajija no semes peezeldamees un ašaru pilnahm azim fawa tehwa rohku pee luhpahm spēesdams.

Nu wairs wezais grafs newareja faturetees, bet fatwehra ašarahm pahr waigeem ritoht dehla rohku:

„Mans dehl! mans mihlais dehl! tawa šipra apnemščanahs dohs tew laimigu uswareščanu. Eij ar Deema meeru un ta šwehta jumprawa Marija lai pašarga tawu iseeščanu un ateeščanu, amen!“

„Waldees! tuhštōschu kahet waldees!“ Bridaks isfauzahs tehwa rohku butščodams.

Kam nu gan bija wairaf zeribas par Bridaku? Winfch gara jaw paredseja fawu wehl ne-eefahktu darbu pabeigtu un maso Wiliti no laupitaju nageem isglahbtu.

Behz puštundas redseja us Neapeles eelahm šwešču wiheru ne-eerastā mundeerina, ne no weenas waktš kawetu, it nadšigi us preešču steidsamees. Gan dašči polizisti us to ar brihneščanohs noflatiyahs, bet ne-eedroščinajahs fawas rohlās pee ta pilnā duhščā eedama warona peelilt; — ari dašči augstakas kahrtas birgeri šajijahs wina šeju kaut kur redsejušči, bet neweens nespehja aminetees, kur un kad tas notizis; gan kahds trakteernees teiza, ka tas efoht bijis grafs Bridaks, bet neweens tam to netizeja un gohđigu wahrdu weetā to wehl peesohboja.

V. Šfuhstitee špijoni.

Ap to pašchu laiku bija atkal Neapeles aplahrnē tikufch redseti laupitaji, kas ar faweem waras-darbeem bija laudis išbeedejušči. Ari laudis bija pamanijušči, ka daudš pašštami wafanki, išbegušči saldati un zeetumneeki bija laupitaju barām peebeedrojuščees, zaur ko tas labu teesu ween bija palizis leelats. It femiščki semneeki bija eewehrojušči lahdu garu tehwinu, raibā mehteli eetinufchohs, kas no pilsehtas nahldams, no zela nolehjis un eespruzis meščā. Šchahdas un wehl zitadas šinas lohpa šanemohr waldiba nospreeda, 200 saldatas pret laupitajeem isjuhtih. Jaw ohtā deenā bija laupitajeem zaur saldatu peespeeščanu apdšihwotahs weetas ja-atstah un pee fawas pašlehtas klints alas jafawahlahs. Rā uhdens leetum gahšohht pluhst, tā laupitaju bars pluhda, no saldatu weillahm šluntahm glahbdamees, šchaurā eeleija eefchā. Mahjās bijuščee beedri tika par waktneekem us eeleijas eesčanās taku nosuhstiti un ziteem pehz noturetahm plahnahm walarinahm meers un duša atwehleta.

Ohtā rihtā faulei lezoht wirsneeks Brihdo bija lahjas un mohdinaja fawus wehl salbā meerā guledamus beedrus. Behmas minutehm wairs neweens fawā gutas-weetā ne-atradahs, bet wiš apgehrbuschees gaidija us wirsneeka pawehlehm.

„Dalatees diwi dalās tā, ka mani wezi beedri labā pušklawai un tee jaunee kreifā puš paleel.“ Brihdo pawehle atšlaneja, kura ari tuhdał tika peepildita. Rā ar ehrga azim Brihdo fawus jaunus beedrus usluhđodams, tohs fahka pahrlauschnaht, kas katrs efoht, no kureenas un waj pateest ar mees un dwehšeli efoht apnehmees par laupitaju palilt. Ari Bridakam tā reisa peenahja, kur Brihdo, wina preeščā nostahjees, šklaidru atbildi prasija:

„Nu, raibais tihgeri, kur tad tawa dšimtene? No Afrikas jeb Amerikas tatschu nebuhi us muhfu mescheem atbehdšis, gri-

bedams sche Italijsa labaku mahjas-weetu atraft? Brihdo fajija fmaididams.

„Deefa gan.“ Bridals ar drohfschu balfi atbildeja, „efmu no dauds labakas un flawenakas semes neka no Afrikas, — efmu no Franzijas, is warena keisara Napoleona kara-pulkeem, un mani fauz „Larwe.“

„Tas ir labi, ka tu is kara-pulkeem esi, tad jaw ari wifu labi prohti un ja tu man apfohlees buht ustizams un drohfschs, tad jaw zitu newaru dariht, ka tewi pee faweem labakeem un ustizameem rohkas-puifcheem peefchirt.“ Brihdo fajija Bridalam (kuru tagad pee wina jauna wahrda turpmal faufsim par Larwi), rohku us plezu fisdams.

„Waj zaur uguni!“ Larwe atbildeja un fehra, eefahrfs isfidamees pehz faweem rewolwereem.

„Deefgan.“ bija Brihdo atbilde un tad greesahs pee ziteem, tohs pahrlaufchnadams. Kad winfsch ta wifus bija zauri gahjis, tad patureja brohlasti un pehz tam pahrmihja waktneelus, un kad nu ari tee fawu datu brohlastes bija dabujufchi, tad eefahlahs pawehlu ifdalfchana.

„Mehs efam wakar tihri mulki bijufchi, nekahdas waktles fewim pakal ne-atstahdami, kas lai tohs saldatu pulkus, winau eefchanu un rihkofchanohs buhtu aplenkufchi; tadeht efmu par labu atfinis, pahru wihru turp fuhthit, lai tee mums wakarâ waretu drohfschas finas pahrneft un par fchahs leetas ifwedejeem efmu fawu wezo ustizamo Bahwulianu un jauno duhfchigo Larwi ifredsejis.“ Brihdo fajija, ar azim minetohs melledams. Tuhdat no pulka iflehyza flaitais Larwe un tam pakal willahs mas fchigans ar tumfschu feiju un fchaurahm, gluhnedamahm azim.

„Sche mehs efam, lungs, un waram tuhdat fahlt juhfu pawehles ifdariht.“ Larwe fajija, wirsneekam azis flaitidamees.

„Nu tad fneedsat man us tam fawas rohkas un apfohla-tees, fcho laiku, kas par muhsu wifu likteni teefu fpreefch, labi wehrâ un leetâ list.“ Brihdo fajija.

„Ar preeku un wifleelako ustizibu!“ Larwe ar Bahwulianu reifa atbildeja, wirsneekam rohkas fneegdami.

„Nu tad ftaiगत laimigi un nepeemistat fawu usdewumu weikli ifdariht.“ Brihdo fauz teem aifeijoht un nofkatijahs, kamehr tee aif kohkeem pasuda. —

Bija kofhti karsta deena un faule it ka dedfinadama speeda ar faweem stareem, bet fcheem diweem laupitajeem, sem beefa mefcha pakrehflâ ftaiगतjohht, faules karstums neko nekajteja. Klufjums bija dabâ ka ari ftarp abeem laupitajeem. Dohmâs nogrimufchi tee mehreni ftaiगतa us preefschu. Larwes lehnee, gaxee fohki un us kruhtim nokahrufehshs galwa ifrahdiya wina dohmu zeefschu darbofchanohs, ka winfsch ap kahdu jo fwarigu leetu nopuhlejotees. Fchigana gudrahshs azis to bija nomanijufchas un fawam beedrim blakus ftaiगतams winfsch to ta usrunaja:

„Man fchkeet, ka tu to deenu, kad par laupitaju paliki, it zeefschi noscheshlo.“

„Al ne!“ Larwe atbildeja, „man par to tif ir japreezajahs, — bet tagad es pahredohmaju muhsu usdewumu, ka to jo pilnigi waretum ifdariht.“

„Meruna jel ta,“ fchigans fajija fapihjis, „ja man tif laime-tohs zitadi fawu pahrtiku dabuht, tad jaw neweenas deenas par laupitaju nedfchwotu.“

„Deefa gan.“ Larwe atbildeja, „tewi fpreefch truhkums un mani zita kahda laite, pee kuras tilai ustizama drauga firds is muhsu pulka man waretu palihdseht, par ko es tam labu teefu selta neleegtu, ar ko no laimes mahminas pahrt pilnam

efmu apfwehtihshs.“

Schohs wahrduhs dsirdohht fchigana gars afjaunojahs un tas muti atwehreis Larwi usluhkoja, it ka buhtu gribejis faziht: runa lungs, taws kalps klaufahs!

Larwe ari nekawejahs un teiza tahfaku: „Bahwulin, es finu, ka tu fawam wirsneekam esi ustizams un tahds tu ari man wari buht: ja 100,000 franku lihds ar manu draudfsibu gribi eemantohht, tad tew no wifa ta, ko tu fchodeen redsefi un dsirdese, nebuhs ne pufchu plehsta wahrda laupitaju ftarpâ mineht, waj prohti?“

„Brohtu gan, lungs,“ Bahwulinfsch ar padewigu balfi atbildeja, „bet waj juhs mani tilai negribat pahrbaudihht?“

„Bafarga Deews! ka tad lai es fawâs behdâs weenu zilwefu kahrdinatu? Bet ko tif dauds — ja tu peemineto nau-das sumu gribi nopelnihht un lihds ar mani zitu gohdigu zilwefu ftarpâ dsihwoht, tad swehri man to, ko jaw no tewis efmu pagehreis.“ Larwe fajija ka pawehledams.

Pee fcheem beidsameem wahrdeem abi apstahjahs un fchigans brihtianu apdohmajees pazehla rohku us swehreschanu, kad peepefschi ahtra balfs is kruhmeem atflaneja: „Paga, paga, ir mehs gribam par leezineekeem buht pee juhfu swehrestibas, tadeht netif ahtri!“

Schee wahrde nenahza is kruhmeem weenti paschi, bet fcheem no pakalâs iflihda astoni saldati, flintas ar uswilkteem gaiteem rohkas turedami, un laupitaju atbildi nenogaidijufchi iffaufa: „Uf pehdahm eerohtschus fchurp!“

Tas bija preefsch abeem laupitajeem deefgan un fchigans bija tas pirmâis, kas fawu flintu steidsahs saldateem nodohht. Saldati, teem rohkas us muguru fahfchufchi, tohs dsina fleig-fchus us lehgeri.

„Nu mehs faweem wirsneekam ihstu preeku padarifim, fchah-dus weefus atwefdami, pehz kureem winfsch melledams, daschu deemu fwihdis par walti,“ saldati preezajahs fawâ ftarpâ un wadija abus faifitohs laupitajus, johedamees un gawiledami pahrschahs deenas laimigo fehreenu, arweenu lehgerim tuwaki.

Soule bija paschâ pufdeenâ, kad tee lehgeri nokkuwa, kur tee jaunatwestee zeemini leelu apbrihneschanu fazehla.

„Wedat tohs pee wirsneeka, wedat tohs pee wirsneeka!“ gawileja saldatu bars, abus laupitajus ar mehdischanu usluh-kodami; bet Larwe fmechjahs pahrtahdu saldatu preeku, kur turpreti fchigans it ismifis rahdijahs.

Wirsneeks telki deenaswidu guledams tila zaur saldatu trohlf-ni usmohdinahshs un azis bersedams winfsch steidsahs flaitees, kas tad saldateem notizis, waj welns winus danzina, ka wifa seme dimb. Durwis atwehrufcham winam abi laupitaji tila preefschâ westi, pahrt kureem winfsch ari ne mafumu brihnejahs.

„Gras Bridal, ka tad tas nahjis, ka juhs lihds ar fcho fchiganu manu saldatu wangiba efat nahlfufchi?“ wirsneeks jautaja Larwem, tam ka wezam pasihstamam rohku fneegdams.

„Bats wairs to ne-iprohtu, tas tif peepefschi un ahtri no-tika, ka man ne wafas ne-atlikahs to kreetni pahredohmaht,“ Larwe atbildeja fmaididams.

„Nu, par to nekâs,“ wirsneeks fajija, „nahlat apafsch tel-tes pa-ehni, gan tad mums preefsch tam laika nekruhshs.“ Larwe patezjahs wirsneeka pawehleschanai, kura saldateem lita wina faites atfwabinaht un tad fawu beedri, to melno fchiganu, pee rohkas nehmis, tas steidsahs wirsneekam telki pakal.

Graudi un seedi.

Mihlo Zahmneek!

Kad wezais draugs ņawam jaunam beedrim mihlu wehstuli laisch, tā ņisnigi par winu ruhpedamees: „Kas tad tewi ihsti ņpeesch us to, mans mihlais draugs, ka tu tahdu gruhstu nastu ņewim us kaku uskrauji? — Man bail ir, kad ņatikņimees, ka es tewi wairs nepasihņchu, tahdu isdiluhchu es tewi atradiņchu pee plutas un wehl leefaku, neka tagadin esi u. t. pr.“ — ņapehņ tad lai es tew, ņawam wezam beedrim, ari nerakņitu, ņur man leelas ruhpes par tewi ņirdi grausch. A rē! Tawi ņaimini raujais —

Strihdiusch naw alasch par launu,
Dauds labuma tas dachreis dar' —

un kas par to, lai ņawus ņpehtus ismehgina; kamehr wiņpahrigi darbi neteek aiskaweti, lai katrs ņew taiņnibu iskaro; bet man ir bail, ka tu starpā nekluhpi, ņenak biju nadsigs us rauņchanohs, newareji nozeestees, starpā negahjis, kad diwi rahwahs. To nedari! Lai gan ne-efam wezu laiku draugi, tad taischu wezi draugi un wezas draudņibas deht paklausi man; gahdasim par meeru, jo tā jaw nemeers zelais wiņa pafaulē kahjās. Kur tikai azis met, wiņur nemeeri gaidami. Misņkrej us Afriku: ņeemelōs Abefneetis pluzina Egipti un deenwidōs Suluneeki grib Angteem Kapusemē pakausi ņildiht; laid pa pafaulēs juhru us Ameriku: brihwalsņis demokrati un republikaneeņchi nagus ween knaiba, katru brihdi war zehrpā kertees un willotees; laid atpakat us Giropu: Spanija ruhņ un duhņ kā pa biņchu strohpu, trani dabuhjusch wirstrohlu; Franzija awischneeņi rihda pret Wahziju; Austrija naw Unguri apmeerinami, studenti ņametuschu naudu, nopehr ņohbenu un brauz us Konstantinopeli leelitees, kur ņosti ais leela preeka beidsamo padohmu is pakauscha iskrata, un sultans Hamids, ņawu likumu kumdeau isņpehlejis, Giropas leelwalņis aiskaitinajis, nu ņchaubahs, waj buhs pirkt nelaika Uziza ņchlehres, waj buhs prahtu noslņhzinahņ bijuscha Abdula weselibas jahlē. Nabaga Hamids, tu Giropas wahrguliti, kā es tewi isahrņtetu, kad buhtu par ahrņti studeerejis! Es winam aisleegtu to ņlepenu dņerschanu un to daudņ ņewu tureschanu. Dņihwotu kā gohdigam zilwelam peenahkajs, buhtu wesals kā rutis. Drebuti pa fauleem pahrtel to eedohmajohņ: ņchnabiti tikai pasagņchus drihņņi eedņert un tad tas neņkaitamais ņewu pulks! Kad es kahdreis ņwehtdeenas wakarā no-eimu Dhņola krohgā, tur ar Duki un Wiņņaini, mahrlas ņametuschu, ispehrkam puņstohpa un to isņlapinajuschu, wehl pastellejam pa lohrtelam, un kad ar ņirgeem un naudu isleelijuschees, uswellam meldirau:

Kad man labi klahjais
Un man pahrtiņchan'

un kad tad mans wezene eedrahņch krohga istabā un laisch pahrtarus walā — kad to wiņu apdohmaju, tad weegli ņaprohtu, kas sultanam ja-isņeeņch, kad ņimteem tahdu wezeru usbruht. Waj tur brihnuus, ka Uzizs pee ņchlehrehm kehrees, ka Abdulam prahtinņch aishmauzis, un kas ar Hamidu notiks, tahds parejis ne-efmu, bet to gan paredsu, ka ņukas dabuhs, ja karu jahls, un ja nefahls, tad dumpis kahjās.

Al Turzin, Turzin, Hamidin,
Tawu juhru dņihwibin'!
Ja lapās drihņņi nelaipees,
Tad laba teņcham negaidees.

Rauj piņis! Par dņitu nogrimu politikā, tā ka pawisam tew

ne-efmu pastahņijis, ko gribeju teikt. Seemas ņwehtkus pa wezam aiskaidu; jaunee gahja ņekatās. Jauna gada wakarā leham laimes, dehlenam islehhjais par wiņam ehnota laime. Wezais Wiņņainis, kas tahdas leetas proht isņtahņiht, ņazija, ka dehlēna laime ņimejotees us dundureem un knuņcheem, winu padehteem, un tas rahdoht, ka buhņchoht augligns gads, lai gan leellohpeem buhņchoht duhreeni japazeesch kā alasch pa karstu wafaras laiku.

19tā Febrewari tatschu ņatikņimees us gada ņwehtkeem? Wezene ari taiņahs lihņņ braukt, grib redheht leelo dņelsēkiltu, ku wafaras laikā ar ņausahm kahjahm par Daugawu pahri eihoht. Us ņafatikņchanohs!

Dangas Janzis.

Nerahņus bet attapijs ņkohlens.

ņkohlotajs, kas nopuhlejais, behrneem rakņiņchanu mahzidams, ņadusmojees weenam ņkohlenam usņauza: „Zahni, waj tad pawisam newari eeskaittees?“ Zahnis atbildeja: „Waju gan, ņkohlotaja lungē, bet puņween til dauds kā juhē.“ ņkohlotajs: „Kā tā?“ Zahnis: „Tapehņ ka man tikai diwi azis, bet jums ir ischetras.“ (ņkohlotajam bija brille.)

Dahbolu ņehlabē.

Rihneeschu eeradums.

Rihnas walņi jaw gadu ņimteneem pastahw tahds eeradums, jeb likums, kad kahda naudasbanka triht bankrutē, tad teek bankas preeņchneekam un ziteem bankas-lungeem, galwas nozirstas. ņchim likumam bijis tahds ņpehls, ka Rihnā 500 gadu laikā neweena naudas-banka naw bankrutē kritufe. Jo nu isgahjuschā gadā, kur tik dauds to bankrutu bija, ari zitās ņemēs buhtu tahds likums eewēstis, zil galwu tad nebuhtu nozirstas tikuschas!

Winam ir taiņniba.

Kahds bogats ņchihdu musikas-draugs leek ņawam dehlenam klaweeru-ņundas doht. Kad nu kahdā deenā ņkohlotajs pahrt to ņuhdejahs, ka ņehns mas takit uroht un pat ņeņchpadsmiteeku nohtes ņpehlejoht astotneeku weetā, tad tehws ņmihnedams atbildeja: „kad mans dehls Izizs peeteek ar weenu ņeņchpadsmito dalu, lamdeht tad winam wajjaga doht astotdatu.“

W i n a i.

Waj drihņņtu winai ņahņiht,
Ka preeņch tahs dņihwoju,
Waj waru winai ņazihņ:
„Tew' no ņirbs mihleju.“
So mihla man til wina,
Al dahrga ta man ween,
Es winu ņirdi, ņinā
Ween' turu katru been'.

So kad ta mana buhtu —
Waj laime leelata?!
Al laimes brihbs! — kad kluhņu
Ta mana mihlata. Medna Kahrlis.

Atbildejams redaktehrs Ernst Plates.